

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice

Evaluation of Small Project Funds in Cross-Border Cooperation Programmes in the Czech
Republic

Student: Bc. Martin Kašovský

Vedoucí diplomové práce: Ing. Eva Poledníková, Ph.D.

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Martin Kašovský**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Zhodnocení Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice
Evaluation of Small Project Funds in Cross-Border Cooperation Programmes in the Czech Republic

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretická východiska přeshraniční spolupráce v Evropské unii
3. Analýza Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice
4. Zhodnocení Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

EUROPEAN COMMISSION – DIRECTORATE GENERAL FOR REGIONAL POLICY. *European territorial cooperation: building bridges between people*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 144 s. ISBN 978-92-79-20900-0.

ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2017. 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

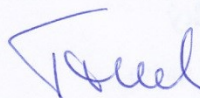
ŽIŽKA, Miroslav et al. *Hospodářský rozvoj regionů: vymezení funkčních regionů, významné socioekonomické faktory, regionální odolnost a inovační intenzita*. Praha: Professional Publishing, 2013. 224 s. ISBN 978-80-7431-131-4.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Eva Poledníková, Ph.D.**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 27.04.2018

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracoval samostatně. Přílohy č. 1-5 byly převzaty.“

V Ostravě dne 27. dubna 2018

.....
15

Obsah

Obsah.....	3
1 Úvod.....	5
2 Teoretická východiska přeshraniční spolupráce v Evropské unii	7
2.1 Evropská územní spolupráce.....	8
2.1.1 Typy evropské územní spolupráce	8
2.2 Vymezení přeshraniční spolupráce	11
2.2.1 Historie a vývoj přeshraniční spolupráce	11
2.2.2 Principy přeshraniční spolupráce	12
2.2.3 Právní nástroje přeshraniční spolupráce.....	13
2.3 Nástroje podpory přeshraniční spolupráce v Evropské unii.....	15
2.3.1 Vývoj podpory přeshraniční spolupráce v Evropské unii do roku 2006.....	15
2.3.2 Nástroje podpory přeshraniční spolupráce v Evropské unii v programovém období 2007-2013.....	16
2.3.3 Nástroje podpory přeshraniční spolupráce v Evropské unii v programovém období 2014-2020.....	17
2.4 Euroregiony a jejich role v přeshraniční spolupráci.....	18
2.4.1 Vznik a vývoj Euroregionu	19
2.4.2 Euroregiony v České republice	20
2.4.3 Financování euroregionu.....	22
3 Analýza Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice	24
3.1 Podpora přeshraniční spolupráce v České republice.....	24
3.1.1 Vývoj podpory přeshraniční spolupráce v České republice do roku 2006	24
3.1.2 Podpora přeshraniční spolupráce v České republice v programovém období 2007-2013	25
3.1.3 Podpora přeshraniční spolupráce v České republice v programovém období 2014-2020	28

3.2 Fond malých projektů v programech přeshraniční spolupráce	29
3.3 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Polsko.....	33
3.4 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Slovenská republika.....	37
3.5 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Svobodný stát Bavorsko	43
3.6 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Svobodný stát Sasko.....	49
3.7 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Rakousko	53
4 Zhodnocení Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice.....	59
4.1 Srovnání Fondů malých projektů Operačních programů přeshraniční spolupráce v programovém období 2014-2020	59
4.2 Srovnání finančních prostředků Fondu malých projektů Operačních programů přeshraniční spolupráce za období 2007-2013 a 2014-2020.....	60
4.3 Zhodnocení Fondů malých projektů v přeshraniční spolupráci	61
5 Závěr.....	63
Seznam použité literatury.....	65
Seznam zkratk	68
Prohlášení o využití výsledků Diplomové práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 Úvod

Počátky přeshraniční spolupráce v Evropě sahají do 50. let 20. století a to konkrétně na nizozemsko-německé hranici. Od té doby se vyvíjela a stala se významným nástrojem překonávání rozdělovacího vlivu hranice i historických křivd mezi národy. Na hranicích České republiky započala opravdová spolupráce začátkem 90. let 20. stol., kdy začaly vznikat dle vzoru starých členských zemí první euroregiony. Do tohoto období se také datuje počátek systematické podpory přeshraniční spolupráce Evropskou unií. V rámci přeshraniční spolupráce se Euroregiony zaměřují na implementaci Fondů malých projektů. Tyto Fondy se využívají v oblasti hospodářské, sociální, zaměstnanosti, vědy a výzkumu, bezpečnosti, veřejné dopravy, životního prostředí nebo cestovního ruchu a snaží se tak odbourat vzájemné historické, sociální nebo ekonomické překážky na obou stranách hranice.

Cílem diplomové práce je analyzovat, komparovat a následně zhodnotit Fondy malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice za období 2014 – 2020.

V práci byla stanovena hypotéza, že Fondy malých projektů jsou významnou součástí programů přeshraniční spolupráce v České republice.

Diplomová práce je mimo úvod a závěr rozdělena do tří obsahových kapitol doplněných o seznam použité literatury, seznam zkratk a seznam příloh.

První teoretická kapitola s názvem „*Teoretická východiska přeshraniční spolupráce v Evropské unii*“ charakterizuje a vysvětluje pojem evropská územní spolupráce. Je také nastíněn historický pohled nebo principy tohoto pojmu. Dále tato kapitola nabízí historický přehled o přeshraniční spolupráci v Evropě a také vymezuje další pojem - Euroregion.

Druhá kapitola „*Analýza Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice*“ nabízí pohled na přeshraniční spolupráci České republiky v jednotlivých programových obdobích. Druhá část kapitoly charakterizuje Fond malých projektů a jednotlivé Operační programy přeshraniční spolupráce Interreg V-A mezi Českou republikou, Polskem, Slovenskem, Rakouskem, Saskem a Bavorskem.

Poslední kapitola je pak věnována komparaci Fondů malých projektů v jednotlivých Operačních programech přeshraniční spolupráce České republiky, následnému zhodnocení a potvrzení nebo vyvracení hypotézy, zda jsou Fondy malých projektů nedílnou součástí

přeshraniční spolupráce v České republice a zda mají smysl a vyžití tento Fond nadále provozovat i do budoucna.

V diplomové práci je použito metody, deskripce, metody analýzy a syntézy, komparace.

Diplomová práce vychází z převážně české knižní literatury, odborných článků, oficiálních internetových stránek operačních programů přeshraniční spolupráce a jednotlivých euroregionů.

2 Teoretická východiska přeshraniční spolupráce v Evropské unii

Jedním z rozvojových cílů Evropské unie (EU) je podpořit vyvážený a harmonický rozvoj evropského území, a to snížením ekonomických, sociálních a územních disparit mezi členskými státy a regiony za pomoci politiky soudržnosti (kohezní politiky). První etapu ve vývoji kohezní politiky lze časově vymezit obdobím 1958-1975.¹ V této době neexistuje plnohodnotná regionální politika. A začíná až vytvořením smlouvy v podobě Evropského hospodářského společenství v roce 1957. Tato smlouva posilovala národní zdrojové báze pro regionální politiku. Negativem bylo, že si tuto politiku řešil každý stát sám autonomně na svém území. Na tyto snahy později bylo navazováno především rozšiřováním území a Jednotným evropským aktem z roku 1985 a následně Smlouvou o Evropské unii z roku 1992. Největším úspěchem pro regionální spolupráci je zřízení Evropského fondu pro regionální rozvoj (1975), který financuje Evropskou územní spolupráci.² Za další podstatné kroky je považováno vytvoření programů pro středomořskou oblast, dále Delorsův programový balík I a II, reformy a zřizování některých dalších fondů (například Fond soudržnosti).³ Prvotně se politika soudržnosti EU (v té době označována jako regionální politika EU) zaměřovala na podporu regionů postižených útlumem těžkého průmyslu a na zaostalé venkovské regiony bojující o finanční prostředky a vyvinula se v jednu z nejdůležitějších politik EU, která má Evropě zajistit konkurenceschopnost ve světě a pomoci čelit výzvám 21. století. Smysl této politiky je vytvořen na základě *solidarity*. To znamená, že bohatší státy EU přispívají státům chudším, které tak zvyšují svojí konkurenceschopnost v celosvětovém měřítku, a to na poli hospodářském, sociálním a ekonomickém. Kohezní politika EU je realizována v sedmiletých programovacích obdobích.

V právě probíhajícím programovém období 2014–2020 má kohezní politika vytyčené dva cíle:

- Investice do růstu a zaměstnanosti
- Evropská územní spolupráce

Naopak v programovém období 2007–2013 měla politika soudržnosti 3 hlavní cíle – Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, Evropská územní spolupráce.

---

¹ ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2017. 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

² NOVÁK, Ondřej a Vítězslava FRIČOVÁ. Regionální politika. *Euroskop* [online]. [cit. 2018-04-26]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

³ WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-138-2

2.1 Evropská územní spolupráce

Evropská územní spolupráce spadá pod oblast působení politiky soudržnosti EU a je spolufinancována z *Evropského fondu pro regionální rozvoj* (European Regional Development Fund, ERFD). Cílem spolupráce je zlepšení kooperace regionů v oblastech územního plánování, regionálního rozvoje, podpory přeshraniční hospodářské, kulturní a komunální spolupráce, rozvoj cestovního ruchu, podporu vzdělání a sociální integrace, zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu a ochranu životního prostředí. Spolupráce je pak realizována ve třech liniích – přeshraniční, meziregionální a nadnárodní.⁴

Z obecného záměru posilovat celkově evropskou spolupráci v mnohých oblastech se rozvinuly konkrétnější cíle, jedním z nich je vyvážený rozvoj území a s tím související zaměření na problematické oblasti jednotlivých území, na ně navazuje snaha tyto problémy eliminovat. Jeníček a kol. (2010, s. 103) říká: „V oblasti hospodářské a územní soudržnosti Unie představuje vyrovnaní nerovností mezi regiony uvnitř členských zemí.“⁵

Hovoříme-li výlučně o vzniku územní spolupráce, datujeme její počátek k roku 1990, kdy byla vyhlášena iniciativa *Interreg*, která zaměřovala svou podporu na přeshraniční spolupráci. Mezi státy zasažené touto iniciativou patřily: Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Dánsko, Irsko, Spojené království, Řecko, Portugalsko a Španělsko.⁶

2.1.1 Typy evropské územní spolupráce

První typ spolupráce představuje *přeshraniční spolupráce* – jedná se o přímou spolupráci dvou nebo tří sousedících států, kde hlavní roli plní euroregiony. V příhraničních oblastech po celé EU žije bezmála 190 milionů obyvatel, což je více než 1/3 populace EU. Právě tyto příhraniční oblasti jsou málo rozvinuté a naskýtají mnoho problémů jako vysoká nezaměstnanost, málo pracovních příležitostí, špatná dopravní infrastruktura, chudoba, ne moc dobře rozvinuté sítě služeb a další problémy, které mohou nabývat sociálního nebo ekonomického charakteru. Právě díky přeshraniční spolupráci v podobě společných programů

---

⁴ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Evropské fondy v ČR. Programové období 2007-2013 [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 14. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>

⁵ JENÍČEK, V. a kol. Vyvážený rozvoj. Na globální a regionální úrovni. Praha: C. H. Beck, 2010.

⁶ KUBEŠ, Jan. Evropská územní spolupráce v regionální politice EU – Vývoj, formy, výhled a kritika [pdf]. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2014 [cit. 22. 4. 2018]. Dostupné z: http://www.regionálnírozvoj.eu/sites/regionálnírozvoj.eu/files/07_kubes_evropska_uzemni_spoluprace.pdf

a projektů, které jsou financovány z EU, mohou tyto regiony snižovat negativní dopady na rozvoj dané oblasti. A naopak podpořit rozvoj hospodářské a sociální integrace, kulturních vztahů, dopravní přístupnosti, péči o životní prostředí, cestovního ruchu nebo podnikání malých a středních podniků. Hlavními aktéry jsou obce, sdružení obcí, města, příspěvkové organizace (PO), školní subjekty, neziskové organizace, komory a sdružení, zájmová sdružení, malé a střední podniky a další.

Druhý typ spolupráce je *nadnárodní spolupráce* – tento typ spolupráce zahrnuje vysoce integrované partnerství, které má dopad i za národními hranicemi v oblasti národní spolupráce. Tohoto partnerství se účastní různé úrovně vlády a správy, veřejné a soukromé subjekty (regionální agentury rozvoje, univerzity, výzkumné ústavy a instituce terciárního vzdělávání, inkubační domy, školicí střediska, sdružení zaměstnavatelů, podnikatelé, provozovatelé infrastruktury a veřejné dopravy, ekologické zájmové skupiny, dodavatelé energií, instituce územního plánování, bytová družstva a bytové podniky, nadnárodní organizace v oblasti kultury). Nadnárodní spolupráce se za pomoci výměny a přenosu zkušeností zaměřuje na oblasti jako inovace, dopravní dostupnost, životní prostředí, mezinárodní obchod, rozvoj trhů nebo ochranu před povodněmi. V EU existuje celkem 15 oblastí (programů), které spolupracují na této úrovni.⁷ Česká republika spadá společně s Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Slovenskem, částí Itálie, Chorvatskem a z nečlenských zemí částí Ukrajiny do *Interreg CENTRAL EUROPE 2020* (OP Střední Evropa 2020). Dále ČR spolupracuje v *Interreg DANUBE*, kde se kromě České republiky ještě řadí Rakousko, Bulharsko, Chorvatsko, Maďarsko, část Německa, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, a 5 nečlenských států: Bosna a Hercegovina, Moldávie, Černá Hora, Srbsko a 4 provincie Ukrajiny.

Třetí typ spolupráce zahrnuje *meziregionální spolupráci* – tento typ územní spolupráce je zaměřen na veřejné orgány a instituce s charakterem veřejných orgánů, a to buď na regionální nebo místní úrovni. Jako příklad lze uvést regionální a místní veřejné orgány, regionální rozvojové agentury, univerzity, provozovatele vědeckých a technologických parků, podnikatelských inkubátorů nebo inovačních center. Za cíl si tato spolupráce dává výměnu a přenos zkušeností a zajištění společného rozvoje přístupů a nástrojů, které zlepší účinnost politiky regionálního rozvoje. Na rozdíl od přeshraniční spolupráce zde neprobíhá kooperace

---

⁷ Evropská unie. Politika. Oblasti politiky, informace a služby [online]. Evropská unie, ©1995-2017. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/glossary/t/transnational-cooperation

ve všech oblastech života, ale jen ve vybraných sektorech. Mezuregionální spolupráce je realizována prostřednictvím *Operačního programu Mezuregionální spolupráce* (v období 2007–2013 označovaný jako *INTERREG IV C*, v období 2014–2020 *INTERREG V C – Interreg Europe*), který zahrnuje všechny členské státy EU a k tomu Norsko a Švýcarsko. Tento program má 3 priority, na které se zaměřuje: inovace a znalostní ekonomika; životní prostředí a ochrana před riziky; technická pomoc.⁸ Dalšími operačními programy pro mezinárodní spolupráci jsou *URBACT III*, *ESPON 2020* a *INTERACT III*.⁹

---

⁸ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Evropské fondy v ČR. Programové období 2007-2013 [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2018 [cit. 12. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Predchozi-programova-obdobi/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/INTERREG-IVC>

⁹ EUROPEAN COMMISSION-DIRECTORATEGENERAL FOR REGIONAL POLICY. *European territorial cooperation: building bridges between people*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 144 s. ISBN 978-92-79-20900-0.

2.2 Vymezení přeshraniční spolupráce

Díky neustálému válčení a neustálému měnění se hranic, se až do půlky 20. století nemohly vytvářet spolupráce v příhraničních regionech. Tento efekt se po demokratizaci většiny států mění a dochází tak k navazování prvních kontaktů přeshraniční spolupráce.

2.2.1 Historie a vývoj přeshraniční spolupráce

Po 2. světové válce se v Evropě začínají tvořit nové státy s jejich pevně danými hranicemi, tak jak jsou známy dnes. V 50. letech 20. století dochází k prvním pokusům o odstraňování typických problémů, které se vyskytovaly v příhraničních regionech po obou stranách hranice. Mezi typické příhraniční problémy lze zařadit malou životní úroveň, konflikty mezi národy nebo vyrovnání se těchto oblastí s oblastmi ve vnitrozemí. Díky zmírnění nebo zcela odstranění negativních vlivů hranic, dochází v těchto letech k prvním přeshraničním spolupracím. V raných začátcích spolupráce docházelo k specifickým problémům jako odlišnost správních struktur, jazykové bariéry, rozdílná dopravní infrastruktura nebo rozdílný přístup k životnímu prostředí. Díky těmto problémům docházelo ke špatné alokaci investic, a to na obou stranách hranice. Proto dochází k přejímání iniciativy místními občany a obcemi v těchto příhraničních oblastech, aby mohli působit na politické a správní orgány a dokázali tak odstranit hraniční překážky. Tato politika se za pomoci *Sdružení evropských příhraničních regionů*, Rady Evropy, Evropskou komisí a národními vládami prosazovala zejména v 70. a 80. letech 20. století.

Až do konce 80. let byla situace států ve střední a východní Evropě zcela odlišná. Po pádu „Železné opony“, kdy došlo k demokratizaci států ve Střední a Východní Evropě, se otevřely nové možnosti pro politickou a hospodářskou spolupráci v příhraničních regionech. Proběhly procesy, kdy došlo k odstranění vnitřních hranic uvnitř EU a s tím spojený přesun jejich funkcí na vnější hranici EU, dále byla snaha navázat přes tyto vnější hranice EU politické, kulturní a hospodářské kontakty se třetími zeměmi. Díky těmto procesům se na počátku 90. let stávají hranice propustnějšími, a tím tak ztrácejí národně-státní izolovanost. Avšak u nově vzniklých demokratických zemí, které se zapojovaly do přeshraniční spolupráce, lze hledat hlavní důvody v tom, že se snaží překonat vzájemné historické antipatie a nevraživosti mezi lidmi v příhraničí, dále se snaží odizolovat své regiony a podpořit tak jejich hospodářský růst, což vede ke zlepšení životní úrovně obyvatel.

2.2.2 Principy přeshraniční spolupráce

Sdružení evropských příhraničních regionů přijalo tyto principy přeshraniční spolupráce:

- partnerství,
- subsidiarity,
- existence přeshraniční rozvojové koncepce nebo strategie,
- struktury pro přeshraniční spolupráci

Princip partnerství má dvě úrovně – vertikální a horizontální. *Vertikální úroveň* zahrnuje princip od shora dolů, tj. od úrovně EU, přes národní, regionální a místní úroveň. Toto partnerství bylo založeno na funkci doplňkovosti, nikoliv soutěživosti. Naopak *horizontální úroveň* propojuje partnery na obou stranách hranice. Hlavním principem této úrovně je, že partneři spolupracují bez rozdílů na hospodářskou nebo geografickou velikost země, popřípadě, aby se nelišily v jiných kritériích.

Z praxe vyplývá, že nejúspěšnější přeshraniční spolupráce je tam, kde iniciativu převezme do svých rukou regionální nebo místní úroveň. Tento přístup, kdy je posilována co nejnižší správní úroveň (regionální nebo místní), se nazývá *princip subsidiarity*. Instituce na těchto úrovních dokážou efektivněji alokovat problémy a poté je odstraňovat, protože mají lepší přehled o situacích ve svých oblastech.

Princip přeshraniční rozvojové koncepce nebo strategie je vytvořen na základě poskytování informací, dat a analýz pro dlouhodobý přístup, který definuje specifické cíle a priority rozvoje, v jejichž rámci mohou být realizovány jednotlivé projekty. Na základě těchto strategií jsou vytvořeny krátkodobé operační programy, které berou v potaz národní plány, určují potřeby a úkoly přeshraniční spolupráce do budoucnosti.

Struktury pro přeshraniční spolupráci jsou nezbytné pro správné fungování přeshraniční spolupráce. Jedná se o propojení již existujících partnerů a organizací na místní nebo regionální úrovni za cílem vytvořit trvalé podmínky pro spolupráci. Jako příklad může být vytvoření společných sekretariátů nebo jednateleství.

2.2.3 Právní nástroje přeshraniční spolupráce

Regionální a místní orgány se při řízení přeshraničních programů setkávaly s překážkami typu nejednotného veřejného práva nebo některých národních legislativních systémů, které byly liberálnější než u ostatních. Bylo tedy zapotřebí existence dohod, úmluv a dalších právních nástrojů, které měly těmto nedostatkům zamezit.

Multilaterální smlouvy

Patří k nejdůležitějším a nejstálejším nástrojům, které mají poskytnout rámec pro přeshraniční spolupráci. Mezi významné smlouvy můžeme řadit:

- *Helsinská smlouva* z června roku 1962 je považována za první smlouvu, která podporuje přeshraniční spolupráci a integraci. Byla podepsána Dánskem, Finskem, Islandem, Norskem a Švédskem. Přeshraniční spolupráce měla být posílena v oblastech práva, kultury, sociálních a ekonomických otázek, technické infrastruktury a ochrany životního prostředí.
- *Nordická smlouva* neboli *Severská smlouva* z roku 1977 byla podepsána Dánskem, Finskem, Norskem a Švédskem, a to s cílem zlepšit přeshraniční spolupráci místních samospráv.
- *Madridská (Evropská) rámcová konvence o přeshraniční spolupráci* (prosinec roku 1980) představuje první smlouvu podepsanou pod záštitou Rady Evropy, kterou v tomto roce podepsalo Německo, Norsko, Švédsko, Rakousko, Irsko, Itálie, Lucembursko a Nizozemí. V dalších letech se k této smlouvě připojilo přes 20 nových států. Smluvní státy vyjadřují vůli ulehčit přeshraniční spolupráci na konsensuálním základě pramenícím z potřeb a zájmů územních orgánů veřejné správy (VS) což implikuje, že státy nebudou bránit uzavírání přeshraničních správních dohod s poukazem na ústavní a administrativně právní překážky.¹⁰ Přeshraniční spolupráce nesmí být ani obsahově ani formálně znevýhodňována oproti spolupráci územních společenství uvnitř hranic státu. Smlouva nerozšiřuje pravomoc, kompetenci ani institucionální organizaci územní VS, ta jedná i v přeshraniční spolupráci jen v těch záležitostech, které jí přísluší řešit dle národního práva. Evropská úprava přeshraniční

---

¹⁰ Council of Europe. Full list. European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities [online]. France, ETS No 106, ©2018 [cit. 8. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680078b0c>

spolupráce koresponduje ve smluvním standardu Rady Evropy především s ustanoveními Evropské charty místní samosprávy.

Bilaterální a trilaterální smlouvy

Madridská rámcová dohoda inspirovala evropské země k uzavření dalších bilaterálních či trilaterálních smluv, které významně ovlivnily rozvoj přeshraniční spolupráce. Bilaterální smlouvy zahrnují možnost přeshraniční spolupráce především mezi státními orgány skrze protokoly a dohody. Tento typ spolupráce je založen na vytváření mezinárodních komisí. Tyto komise pak různě plánují činnosti, operují v různých geografických oblastech a zabývají se podporou spolupráce v oblasti územního plánování, cestovního ruchu, životního prostředí nebo v jiných oblastech. Za nejvýznamnější smlouvy můžeme označit:

- *Konvence Beneluxu*, která vstoupila v platnost roku 1991 a zahrnuje Belgii, Nizozemí a Lucembursko,
- *Německo - holandská přeshraniční smlouva* platná od roku 1993,
- *Vídeňská dohoda* mezi Itálií a Rakouskem je platná od roku 1995,
- *Karlsruhská dohoda* mezi Francií, Německem, Lucemburskem a Švýcarskem vzešla v platnost roku 1997,
- *Bayonnská dohoda* mezi Francií a Španělskem je platná od roku 1997.

Dohody na regionální a místní úrovni

Díky mezistátním dohodám začaly vznikat dohody a smlouvy na regionální a místní úrovni – přeshraniční spolupráce. Tyto dohody a smlouvy podléhají veřejnému právu – tedy ve shodě s autoritou státu. Za zmínku stojí podepsání mnoha pracovních protokolů, které vedly k utvoření pracovních sdružení jak na vnějších, tak i na vnitřních stranách.

2.3 Nástroje podpory přeshraniční spolupráce v Evropské unii

Od počátku 90. let 20. století byla v EU věnována pozornost podpoře evropské přeshraniční spolupráce. Za pomoci dlouhodobých cílů a strategií a skrze operační programy mohly jednotlivé přeshraniční regiony čerpat podporu z daného cíle regionální politiky EU.

2.3.1 Vývoj podpory přeshraniční spolupráce v Evropské unii do roku 2006

Hovoříme-li výlučně o vzniku územní spolupráce, datujeme její počátek k roku 1990, kdy byla vyhlášena iniciativa *Interreg I*, která zaměřovala svou podporu na přeshraniční spolupráci. Mezi státy zasažené touto iniciativou patřily: Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Dánsko, Irsko, Spojené království, Řecko, Portugalsko a Španělsko. V období 1991–1993 tato první iniciativa podporovala 31 operačních programů. Její hlavní zaměření bylo jednak na zaostávající regiony, ale i v ostatních regionech na oblasti jako doprava, životní prostředí, obchod, turistický ruch, školství a další.

V období let 1994–1999 dochází k navázání na úspěšnou iniciativu *Interreg I* a to *Interregem II*. Změna názvu byla nutná i z důvodu vzniku dalších iniciativ, konkrétně se jednalo o: *Interreg IIA*, který se zabýval přeshraniční spoluprací, *Interreg IIB* zaměřený na mezinárodní spolupráci v oblasti energetiky a *Interreg IIC*, který se zabýval spoluprací v územním a regionálním rozvoji. Celkem v tomto období bylo 59 operačních programů, které zahrnovaly všechny příhraniční regiony podél vnějších i vnitřních hranic EU. V tomto období také dochází k vytvoření nové iniciativy *PHARE CBC* (Cross-Border Cooperation), jenž má pomoci ke spolupráci a integraci zemí střední a východní Evropy do EU. Tato iniciativa vznikla v roce 1994, byla koordinována se souběžně běžícím programem *Interreg III* a za cíl si dávala výstavbu základních technických infrastruktur, posílení konkurenceschopnosti podniků nebo prohlubování spolupráce mezi obyvateli dvou sousedících států. Mezi další projekty podpory přeshraniční spolupráce se řadí *PHARE CREDO* a *Tacis CBC*. Oba dva programy vznikly v roce 1996. První si dával za cíl podpořit projekty sociální stability, hospodářský rozvoj, lidské zdroje, regionální služby, sousedské vztahy, a to na hranici mezi střední Evropou a bývalým SSSR. Druhý program pak byl alokován pro regiony Ruska, Běloruska, Ukrajiny a Moldávie, kde byly hlavní priority kladeny v oblastech životního prostředí, rozvoji hospodářství nebo spolupráci na lokální úrovni.

Evropská komise schválila v roce 2000 pokračování iniciativy společenství *Interreg III* na období 2000–2006. Finanční alokace na toto období byla 5 875 mil. Eur. I v tomto období se skládá ze 3 oblastí:

- *Interreg IIIA* – zaměřuje se na přeshraniční spolupráci. Podporuje integrovaný regionální rozvoj mezi pohraničními regiony;
- *Interreg IIIB* – je soustředěn na nadnárodní spolupráci a přispívá k integrovanému území mezi státy EU;
- *Interreg IIIC* – je cílený na posílení meziregionální spolupráce a podporuje politiky a techniky meziregionálního ekonomického rozvoje. Tuto spolupráci mohou aplikovat všechny země bez rozdílů geografického hlediska.¹¹

Mezi další programy pro přeshraniční spolupráci v tomto období lze zařadit *CARDS a MEDA*. První program vznikl v roce 2000 a zaměřoval se na podporu přeshraniční spolupráce v Albánii, Bosně a Hercegovině, Srbsku, Černé Hoře a Makedonii. *MEDA* pak byl program podpory pro nečlenské země Středomoří (Španělsko-Maroko a Řecko-Turecko).

2.3.2 Nástroje podpory přeshraniční spolupráce v Evropské unii v programovém období 2007-2013

V programovém období 2007–2013 je jedním ze tří cílů politiky soudržnosti Evropské unie Evropská územní spolupráce. Projekty realizované v rámci evropské územní spolupráce jsou zaměřené na posilování přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce prostřednictvím společných místních a regionálních iniciativ.¹² Programy Cíle 3 přímo navazují na Iniciativy Společenství INTERREG, které byly realizované v předchozích programovacích obdobích. Kromě tří výše zmíněných územních spoluprací zde ještě zasahují 3 síťové programy – *INTERACT II*, *ESPON 2013* a *URBACT II*. Celková finanční alokace pro evropskou územní spolupráci na období 2007–2013 byla 8,72 mld. Eur, což bylo pouze 2,52 % z celkové částky (347 mld. Eur) na politiku soudržnosti EU.

---

¹¹ WOKOUN, René. Strukturální fondy z obce I. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-138-2

¹² TOMŠÍK, Karel. *Vývoj a perspektivy evropského venkova: aspekty konkurenceschopnosti a udržitelného rozvoje v evropském venkovském prostoru v prostředí globalizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, ©2009. ISBN 978-80-7357-495-6.

Operační program Přeshraniční spolupráce (INTERREG VA) je program vymezený na podporu spolupráce neziskových subjektů z území NUTS III. Podmínkou je, aby se podobné subjekty nacházely při společné hranici 2 nebo 3 států. Celkem je v tomto období 52 operačních programů. Celková alokace financí činila 6,44 mld. Eur.

Operační program Nadnárodní spolupráce (INTERREG IVB) je rozdělen do několika zón po celé Evropě. Prostřednictvím 13 programů zde proteklo 1,83 mld. Eur. Zaměření programu je na spolupráci mezi veřejnými orgány a institucemi s charakterem veřejných orgánů s cílem výměny a přenosu zkušeností především v oblastech inovací, dopravní dostupnosti, životního prostředí a zvyšování atraktivity měst a regionů.

Operační program Mezuregionální spolupráce (INTERREG IVC) je společný pro všechny členské státy EU, plus navíc Norsko a Švýcarsko. V rámci programu neexistuje specifická finanční alokace pro jednotlivé země. Program je zaměřen na spolupráci mezi veřejnými orgány a institucemi s charakterem veřejných orgánů na regionální a místní úrovni s cílem výměny a přenosu zkušeností a zajištění společného rozvoje přístupů a nástrojů, které zlepší účinnost politiky regionálního rozvoje. Hlavními oblastmi spolupráce jsou inovace a znalostní ekonomika, životní prostředí a ochrana před riziky. Celkem pro tuto oblast bylo vyčleněno 445 mil. Eur.

2.3.3 Nástroje podpory přeshraniční spolupráce v Evropské unii v programovém období 2014-2020

V programovém období 2014–2020 politika soudržnosti EU vymezuje už jen 2 cíle. Jedná se o Investice do růstu a zaměstnanosti a Evropská územní spolupráce. Na cíl **Evropské územní spolupráce** je určena částka **10,1 mld. Eur z celkové částky 325,1 mld. Eur**, která je z finanční perspektivy EU 2014–2020 vyčleněna na politiku soudržnosti EU. Největší objem z této částky připadá na přeshraniční spolupráci *Interreg VA*. Zde najdeme 60 programů přeshraniční spolupráce na vnitřních hranicích EU (6,6 mld. Eur), 12 programů nástroje předvstupní pomoci (0,2 mld. Eur) a 16 programů evropské politiky sousedství (0,6 mld. Eur). V nadnárodní spolupráci *Interreg VB* najdeme celkem 15 programů, na které je vyčleněna částka ve výši 2,1 mld. Eur. Mezuregionální spolupráce *Interreg VC* pak skýtá 4 programy (Interreg Europe, URBACT III, ESPON 2020 a INTERACT III) a celková alokace je 0,5 mld. Eur.

Program *Interreg V* je založen na 11 tematických osách, které mají za cíl podporu inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění¹³:

1. Posilování výzkumu, technologického vývoje a inovací,
2. Zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím a zvýšení jejich kvality,
3. Posilování konkurenceschopnosti malých a středních podniků,
4. Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství,
5. Podpora přizpůsobení se klimatickým změnám, řízení a prevence rizik,
6. Ochrana životního prostředí a podpora efektivního využívání zdrojů,
7. Podpora udržitelné dopravy a zlepšování síťových infrastruktur,
8. Podpora udržitelné a kvalitní zaměstnanosti a mobility pracovních sil,
9. Podpora sociálního začleňování, boj proti chudobě a jakékoli diskriminaci,
10. Investování do vzdělávání, odborného výcviku a celoživotního vzdělávání,
11. Zvyšování efektivity veřejné správy.

2.4 Euroregiony a jejich role v přeshraniční spolupráci

Euroregiony jsou nejvyspělejšími příhraničními strukturami. Toto označení používá mnoho subjektů, lišících se právní formou či organizací, přesto mají hodně společného – jsou stálé, nemění se, mají oddělenou identitu od svých členů, disponují vlastní administrativou, technickými a finančními zdroji nebo mají svůj systém rozhodování.

Euroregion lze charakterizovat ze dvou pohledů. Z geografického hlediska se jedná o území, kde se odehrává spolupráce. Z institucionálního hlediska se pak jedná o organizaci, která byla zřízena za účelem rozvoje této přeshraniční spolupráce.

Euroregion je formální nástroj pro přeshraniční spolupráci 2 nebo více zemí. Většinou se jedná o spolupráci na úrovni obcí nebo regionálních organizací. Euroregiony se zaměřují na implementaci *Fondu malých projektů* v rámci programů přeshraniční spolupráce. Tyto

---

¹³ Evropská unie. Úvod do politiky soudržnosti EU pro období 2014-2020 [online]. Evropská komise, 2014 [cit. 12. 4. 2018]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/basic/basic_2014_cs.pdf

Fondy se využívají v oblasti hospodářské, sociální, zaměstnanosti, vědy a výzkumu, bezpečnosti, veřejné dopravy, životního prostředí nebo cestovního ruchu.

2.4.1 Vznik a vývoj Euroregionu

Počátky slova „euroregion“ se datují do roku 1958, kdy vzniká první přeshraniční spolupráce na území Německa a Nizozemska. Tato spolupráce nese název Euregio Gronau¹⁴ a představuje první základy přeshraniční spolupráce mezi obcemi nebo regiony dvou nebo tří sousedících zemí. Po vzoru tohoto prvního společného uskupení vznikají v Západní Evropě nové přeshraniční spolupráce. Za zmínku stojí země Beneluxu, Francie a Německa. Z počátku byla činnost euroregionů zaměřená spíše ke společným problémům regionálního rozvoje bez nutnosti institucionálního zajištění. V průběhu 70. a 80. let vznikají euroregiony na územích Velké Británie a Irska nebo Dánska a Německa či Švýcarska s Rakouskem. Po pádu železné opony ve střední a východní Evropě v roce 1989 se mohla rozvíjet přeshraniční spolupráce i mezi západními státy a státy bývalého východního bloku. Tato spolupráce měla vyrovnat propast mezi životními úrovněmi obou bloků. Ještě v roce 1990 existovalo pouze 30 euroregionů. Dnešní aktuální počet se ustálil na čísle 185.

Spolupráce všech regionů v Evropě je zajištěna pod hlavičkou *Asociace evropských přeshraničních regionů* (Association of European Border Regions; AEBR). Vznik asociace se datuje od roku 1971 a jejím cílem je podpora a koordinace vzájemné spolupráce regionů v rámci Evropy, propagace výměny zkušeností a informací a zastupování společných zájmů přeshraniční spolupráce při jednání s parlamenty, orgány, úřady, institucemi států a nadnárodními organizacemi. Současným prezidentem je pan Oliver Paasch z Belgie.¹⁵

---

¹⁴ Euregio je předchůdce slova Euroregion, který vznikl v roce 1980 díky tzv. Madridské dohodě

¹⁵ Association of European Border Regions. Aebr [online]. Gronau, ©2018 cit. 3. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.aebr.eu/en/index.php>

2.4.2 Euroregiony v České republice

Od roku 1991 vzniklo na území České republiky (ČR) ve spolupráci se sousedními státy Německem, Rakouskem, Slovenskem a Polskem celkem 13 euroregionů. Tab. 2.1 ukazuje všeobecný přehled o jednotlivých euroregionech v ČR, jejich dobu vzniku a stát, se kterým probíhá přeshraniční spolupráce.

Tab. 2.1: Seznam euroregionů v ČR

Euroregion	Datum vzniku	Partnerský vztah
Nisa	21. 12. 1991	Polsko, Německo
Labe	24. 6. 1992	Německo (Sasko)
Krušnohoří	18. 12. 1992	Německo (Sasko)
Ergensis	3. 2. 1993	Německo (Sasko)
Šumava	20. 9. 1993	Německo, Rakousko
Glacensis	5. 12. 1996	Polsko
Praděd	2. 7. 1997	Polsko
Těšínské Slezsko	22. 4. 1998	Polsko
Silesia	20. 9. 1998	Polsko
Pomoraví	23. 6. 1999	Rakousko, Slovensko
Beskydy	9. 6. 2000	Slovensko, Polsko
Bílé Karpaty	30. 7. 2000	Slovensko
Silva Nortica	28. 5. 2002	Rakousko

Zdroj: Český statistický úřad; vlastní zpracování, 2018

Z Tab. 2.1 lze vyčíst, že nejstarší euroregion, který vznikl na území ČR, je euroregion Nisa. Bylo tomu tak v roce 1991 a přeshraniční spolupráce probíhala se státy Polsko a Německo. Následující tři euroregiony vznikly v severozápadní části ČR ve spolupráci se stranou Německa (Labe, Krušnohoří a Ergensis). V roce 1993 dochází ke vzniku druhého euroregionu, který zasahuje na území 3 států. Jedná se o euroregion Šumava a zasahuje kromě naší republiky ještě na německou a rakouskou stranu. V období 1996–1998 vznikly na hranici ČR s Polskem 4 euroregiony – Glacensis, Praděd, Těšínské Slezsko a Silesia. První spolupráce se slovenskou stranou přichází v roce 1999, kdy vznikl euroregion Pomoraví. Tento euroregion zasahoval i na území státu Rakousko. V roce 2000 byla doplněna česko-slovenská hranice o další dva euroregiony. Konkrétně jde o Beskydy a Bílé Karpaty.

Posledním vzniklým euroregionem je Silva Nortica. Vznik se datuje do roku 2000 a rozkládá se na území jižních Čech a Rakouska.¹⁶

Tab. 2.2: Základní údaje o euroregionech (stav k 31. 12. 2016)

Euroregion	Počet obcí	Počet obyvatel	Rozloha v km²
Beskydy	63	244 669	999
Bílé Karpaty	177	382 689	2 571
Ergensis	66	261 338	2 141
Glacensis	110	274 348	2 021
Krušnohoří	76	301 438	1 549
Labe	70	265 719	1 178
Nisa	131	427 422	2 499
Pomoraví	69	635 158	1 569
Praděd	71	122 963	1 855
Silesia	58	480 278	1 235
Silva Nortica	39	258 629	1 695
Šumava	94	174 959	3 438
Těšínské Slezsko	43	330 428	781

Zdroj: Český statistický úřad; vlastní zpracování, 2018

Tab. 2.2 nahlíží na jednotlivé euroregiony z pohledu základní charakteristiky. Co do počtu obcí, tak nejvíce jich má euroregion Bílé Karpaty. Konkrétně jich je 177. Nejméně naopak má euroregion Silva Nortica, kde je pouhých 39 obcí. Nejvíce obyvatel se nachází v euroregionu Pomoraví – 635 158 obyvatel. Nejmenší počet obyvatel vykazuje euroregion Šumava, kde žije pouhých 174 959 obyvatel. Nejmenším euroregionem je Těšínské Slezsko se svojí rozlohou 781 km². Naopak největší rozlohu má Šumava, která se rozkládá na území 3 438 km².

¹⁶ ŽIŽKA, Miroslav a kol. Hospodářský rozvoj regionů: vymezení funkčních regionů, významné socioekonomické faktory, regionální odolnost a inovační intenzita. Praha: Professional Publishing, 2013. 224 s. ISBN 978-80-7431-131-4.

Členství v euroregionu

Členství v euroregionu je na bázi dobrovolnosti. Nalezneme zde jak řádné členy, tak členy čestné. Základem členské základny v každém euroregionu jsou města a obce z daně definovaného území euroregionu. Ty jsou buď členy samostatnými, což je častěji se vyskytující se forma, nebo jsou členy sdružení v podobě svazků obcí nebo mikroregionů (příkladem může být Těšínské Slezsko). Většina euroregionů je zájmovým sdružením PO a jejich stanovy zpravidla umožňují členství dalším subjektům. Podmínkou je jen územní náležitost k danému euroregionu a ztotožnění s cíli euroregionu. Výjimkou jsou euroregiony Labe a Pomoraví, které jsou složeny pouze ze sdružení obcí. Kromě obcí a jejich svazků jsou dalšími členy euroregionů v ČR především Hospodářské komory (Silesia, Nisa), Vysoké školy (Bílé Karpaty, Silesia), kraje (Nisa, Glacensis), firmy (Silva Nortica), občanská sdružení (Silesia, Krušnohoří), subjekty zabývající se ochranou přírody (Silva Nortica, Krušnohoří).

2.4.3 Financování euroregionu

I když jsou euroregiony zájmovými sdruženími a jejich cílem není generovat zisk, tak potřebují finanční prostředky na běžný provoz i na svoje aktivity podporující přeshraniční spolupráci.

Základní zdroje financování euroregionů:

- *členské příspěvky* – jedná se o příspěvky od členských obcí a měst, jež jsou stanovené určitou sazbou na obyvatele na rok, paušálně nebo někde nejsou vůbec;
- *příspěvky od krajů či velkých měst* – v některých případech může být poskytnuta zvláštní dotace;
- *příjmy z hospodářské činnosti* – prodej placených služeb ve formě zpracování projektových žádostí, studií proveditelností apod.;
- *platby za administraci Fondu malých projektů v rámci programů přeshraniční spolupráce*;
- *financování některých aktivit z vlastních projektů předkládaných do programů přeshraniční spolupráce* – jedná se především o projekty na vybudování potřebných struktur pro podporu přeshraniční spolupráce a přípravu projektů a také na projekty pro členské obce;

- *prostředky z dalších evropských projektů* – Euroregiony jako regionální aktéři se mohou účastnit programů INTERREG B a C (meziregionální a nadnárodní spolupráce), v rámci kterých mohou být podávány projekty zaměřené na výměnu zkušeností mezi evropskými regiony;
- *prostředky poskytnuté jednorázově různými subjekty na konkrétní akce* – akce typu konference, workshopy, informační kampaně a další.

3 Analýza Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice

Třetí kapitola se zabývá nejprve vymezením podpory přeshraniční spolupráce v České republice a poté analýzou Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce ČR – Německo, Polsko, Rakousko a Slovensko.

3.1 Podpora přeshraniční spolupráce v České republice

Pro Českou republiku bylo nereálné a zcela nemyslitelné, aby se v 70. a 80. letech 20. století zapojila do přeshraniční územní spolupráce se zeměmi na západ od svých hranic. Až s pádem železné opony, otevřením hranic na západ a přeměnou režimu na demokratický, se začínaly formovat první přeshraniční spolupráce. Nejdříve docházelo k navázání kontaktů na česko-německé hranici, později i na česko-rakouské hranici.

3.1.1 Vývoj podpory přeshraniční spolupráce v České republice do roku 2006

Jelikož se Česká republika stala členem EU až v roce 2004, mohla do této doby využívat finanční prostředky z Programu Phare CBC (Cross Border Co-operation -), který byl určen na podporu rozvoje příhraničních regionů v nečlenských zemích EU. Ve svém počátku se týkal pouze příhraničních oblastí sousedících s členskými zeměmi EU (od roku 1994 - česko-německé příhraničí, od roku 1995 pak česko-rakouské), od roku 1999 však byl rozšířen i na území v příhraničí kandidátských zemí, v ČR tedy na česko-polské a česko-slovenské pohraničí. Tento program byl zejména zaměřen na podporu hospodářského rozvoje regionů v příhraničí, posílení konkurenceschopnosti českých podniků, zvyšování životní úrovně obyvatel, prohloubení spolupráce mezi občany hraničních regionů a další.¹⁷

Mezi léty 1994 až 1999 bylo z Programu Phare CBC čerpáno bezmála 185 mil. Eur. Nejvíce prostředků bylo vyčerpáno v příhraniční oblasti Německo a Česko. Částka dosahovala hodnoty 136,4 mil. Eur.

Na období 2000–2003 byla Evropskou komisí schválená částka ve výši 19 mil. Eur/rok. Na spolupráci mezi Německem a Českem připadalo 10 mil. Eur/rok, spolupráce mezi

---

¹⁷ Euroregion Silesia. Programy EU. Euroregion-silesia.cz [online]. Euroregion Silesia, 2004-2018, cit. [21. 4. 2018]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-PHARE-CBC-o-programu&open_menu=75

Českem a Rakouskem si pak vyžádala 4 mil. Eur/rok a 5 mil. Eur/rok připadlo na spolupráci mezi Českem a Polskem.

Po vstupu České republiky do EU 1. 5. 2004 dochází ke změně čerpání finančních prostředků z programů EU. Program Phare CBC byl nahrazen programem iniciativy Společenství INTERREG IIIA s cílem odstranit negativní dopad státních hranic na rozvoj území, která k nim přiléhají. Iniciativa INTERREG IIIA byla v ČR rozdělena do 5 samostatných programů na jednotlivých hranicích. Konkrétně šlo o:

- INTERREG IIIA Česká Republika – Polsko
- INTERREG IIIA Česká Republika – Slovensko
- INTERREG IIIA Česká Republika – Rakousko
- INTERREG IIIA Česká Republika – Bavorsko
- INTERREG IIIA Česká Republika – Sasko

Celková finanční alokace byla pro toto období 55 mil. Eur. Největší částka připadala na spolupráci mezi Polskem a ČR – 16,5 mil. Eur. Nejmenší částka 8,6 mil. Eur byla mezi ČR a Bavorskem.

3.1.2 Podpora přeshraniční spolupráce v České republice v programovém období 2007-2013

Z rozpočtu EU bylo na politiku soudržnosti EU vyhrazeno v programovém období 2007–2013 celkem 347 mld. Eur. Alokace pro Českou republiku pak představovala 26,69 mld. Eur (cca 752,70 mld. Kč). Jelikož EU financuje maximálně 85 % způsobilých výdajů, musela Česká republika dodat přibližně 4 mld. Eur. V následující tabulce 3.1 lze přehledně vidět, kolik prostředků bylo alokováno na cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007–2013.

Tab. 3.1: Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky soudržnosti EU v období 2007-2013

Cíl	Fondy EU		Fondy pro ČR	
Konvergence	283 mld. Eur	81,54 %	25,88 mld. Eur	96,98 %
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	54,96 mld. Eur	15,95 %	419,09 mil. Eur	1,56 %
Evropská územní spolupráce	8,72 mld. Eur	2,52 %	389,05 mil. Eur	1,46 %
Celkem	347 mld. Eur	100 %	26,69 mld. Eur	100%

Zdroj: ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*, 2017, s. 177

V rámci cíle **Konvergence** bylo realizováno v České republice 8 tematických Operačních programů (OP Doprava, OP Životní prostředí, OP Podnikání a inovace, OP výzkum a vývoj pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Integrovaný OP a OP Technická pomoc) a 7 regionálních OP (ROP Severozápad, ROP Moravskoslezsko, ROP Jihovýchod, ROP Střední Morava, ROP Severovýchod, ROP Jihozápad a ROP Střední Čechy).

Součástí cíle 2 **Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti** byly 2 operační programy – OP Praha konkurenceschopnost a OP Praha adaptibilita.

U posledního cíle **Evropské územní spolupráce** dochází k významné změně, kdy byla Iniciativa INTERREG transformována do tohoto cíle. V rámci České republiky hovoříme o 2 programech na úrovni nadnárodní spolupráce, 4 programech na úrovni meziregionální spolupráce a 5 bilaterálních programech přeshraniční spolupráce.

Mezi **5 Operačních programů přeshraniční spolupráce** se v tomto období řadilo (dále jen OP PS):

- *OP PS Česká republika – Polsko*
- *OP PS Česká republika – Rakousko*
- *OP PS Česká republika – Slovensko*
- *OP PS Česká republika – Bavorsko*
- *OP PS Česká republika – Sasko*

Na české straně je u těchto operačních programů přeshraniční spolupráce **řídícím orgánem** *Ministerstvo pro místní rozvoj*. Příspěvky na programy jsou hrazeny z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a to do výše 85 % způsobilých výdajů. Zbytek nákladů je hrazen ze strany státu (max. 5 % výdajů) a příjemci dotací, tedy jednotlivými OP PS

(minimálně 10 %). Dotace se proplácí zpětně pouze za uskutečněné výdaje, jejichž způsobilost byla zkontrolována kontrolory. Existuje možnost požádání o průběžné platby v rámci realizace projektu, avšak neexistuje systém zálohových plateb. Účtování dotací probíhá pouze v eurech.

Základní podmínky, které musí být splněny pro získání dotace¹⁸:

- *Princip Vedoucího partnera (Lead partner principle)* – partneři projektu si zvolí svého vedoucího partnera, který bude zodpovědný za implementaci celého projektu včetně těch částí, které budou realizovat ostatní partneři,
- *Kritéria přeshraniční spolupráce* – společná příprava projektu, společná realizace projektu, společné spolufinancování a společný personál. Musí být splněna minimálně dvě z těchto čtyř kritérií,
- *Dopad na území programu* – projekt musí mít významný pozitivní dopad na území obou členských států vymezená v jednotlivých operačních programech přeshraniční spolupráce,
- *Vhodnost žadatele* – příjemce dotace musí být vhodným žadatelem v rámci daného programu. Obecně musí být český žadatel veřejnoprávní právnická osoba nebo právnická osoba ovládaná veřejnoprávními právnickými osobami, které nebyly založeny za účelem zisku,
- *Soulad s cíli a požadavky příslušného programu*

Tab. 3.2: Alokace finančních prostředků na jednotlivé operační programy přeshraniční spolupráce za období 2007-2013 (v Eurech)

OP PS	Celková alokace	Příspěvek ERDF	Příspěvek členských států
ČR – Polsko	258 187 467	219 459 344	38 728 123
ČR – Rakousko	126 394 580	107 435 393	18 959 187
ČR – Slovensko	109 106 049	92 740 141	16 365 907
ČR – Bavorsko	135 894 647	115 510 449	20 384 198
ČR – Sasko	243 996 406	207 396 944	36 599 432

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj; vlastní zpracování, 2018

¹⁸ Centrum pro regionální rozvoj České republiky. Cíl 3 Evropská územní spolupráce [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj. Praha, ©2018 [cit 12. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/cil-3/o-programu-cil-3/>

Z Tab. 3.2 lze vidět, že největší alokace prostředků v tomto období připadala na přeshraniční spolupráci mezi Českou republikou a Polskem. Konkrétně šlo o něco málo přes 258 mil. Eur. Naopak nejméně peněz připadalo na přeshraniční spolupráci mezi ČR a Slovenskem, kde bylo využito necelých 110 mil. Eur.

3.1.3 Podpora přeshraniční spolupráce v České republice v programovém období 2014-2020

V programovém období 2014–2020 Česká republika úspěšně navazuje na přeshraniční spolupráci z předchozího období 2007–2013. To znamená, že opět je realizováno všech pět Operačních programů pro tento typ spolupráce. Celková finanční alokace na územní spolupráci ČR je 675,5 mil. Eur.

Přerozdělení finančních prostředků mezi členské státy EU předcházelo několik let složitého vyjednávání a analyzování potřeb jednotlivých států a jejich regionů za účelem vyrovnaní rozdílů mezi nimi. Programy byly vymezeny v návaznosti na 8 tematických okruhů stanovených na národní úrovni, které představují „převodník“ mezi úrovní národních rozvojových priorit a cílů a prioritních os jednotlivých programů. Tyto okruhy se opírají o řádně zdůvodněné problémové analýzy zpracované resorty, kraje a zástupci měst a obcí a byly podrobeny dlouhé, důkladné a detailní debatě a systematickému ověřování potřeb ze strany partnerů.

Programy jsou připravovány v gesci příslušných resortů a projednávány s relevantními partnery regionálními, lokálními, hospodářskými i sociálními a také se zástupci neziskového sektoru. Koordinací přípravy programových dokumentů jak na úrovni ČR, tak i EU bylo usnesením vlády č. 650 ze dne 31. srpna 2011 pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj

CÍL EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE

V tomto cíli realizuje Česká republika celkem 11 programů Evropské územní spolupráce neboli tzv. INTERREGu V. Na tyto programy pak je vyhrazená částka 1,6 mld. Eur. V Tab. 3.3, 3.4 a 3.5 jsou vypsané operační programy, kterých se Česká republika účastní v rámci cíle Evropská územní spolupráce.

Tab. 3.3: Alokace finančních prostředků na operační programy přeshraniční spolupráce za období 2014-2020

Přeshraniční spolupráce	Finanční alokace
ČR – Polsko	226 mil. EUR
ČR – Sasko	157 mil. EUR
ČR – Bavorsko	103 mil. EUR
ČR – Rakousko	97 mil. EUR
ČR – Slovensko	90 mil. EUR

Zdroj: ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*, 2017, s. 359

Tab. 3.4: Alokace finančních prostředků na operační programy nadnárodní spolupráce za období 2014-2020

Nadnárodní spolupráce	Finanční alokace
INTERREG CENTRAL EUROPE	246 mil. EUR
INTERREG DANUBE	221 mil. EUR

Zdroj: ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*, 2017, s. 365

Tab. 3.5: Alokace finančních prostředků na operační programy meziregionální spolupráce za období 2014-2020

Meziregionální spolupráce	Finanční alokace
INTERREG EUROPE	359 mil. EUR
URBACT III	74 mil. EUR
ESPO 2020	41 mil. EUR
INTERACT III	39 mil. EUR

Zdroj: ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*, 2017, s. 367

3.2 Fond malých projektů v programech přeshraniční spolupráce

Fond malých projektů (v některých operačních programech přeshraniční spolupráce používán též Fond mikroprojektů) představuje specifický nástroj v OP přeshraniční spolupráce pro malé projekty, který podporuje nové aktivity s dopadem na podporovaná území, aktivity směřujících k rozvoji přeshraniční spolupráce a vytváření nových vazeb mezi subjekty, které realizují své aktivity. Malé projekty jsou zaměřeny především na oblast rozvoje mezilidských přeshraničních vztahů, společenských, osvětových a kulturních aktivit. Podporované jsou i malé projekty zaměřené na zlepšení infrastruktury daného území, především z oblasti městské a turistické vybavenosti s přeshraničním dopadem. Typickým

příkladem můžou být výměny studentů, sportovní akce, kulturní akce, přeshraniční setkávání a mnoho dalších.

Fond malých projektů (FMP) je v období 2014–2020, stejně jako v předchozích programových obdobích, spravován euroregiony. Euroregiony zajišťují realizaci Fondu malých projektů interně prostřednictvím svých zaměstnanců. V právě probíhajícím programovém období má každý OP přeshraniční spolupráce svůj FMP.

Princip Vedoucího partnera je realizován na úrovni každého FMP. Každý FMP představuje **samostatný zastřešující projekt**, který je složen z jednotlivých malých projektů. Z hlediska implementační struktury programu tedy euroregion není její součástí, ale vystupuje jako nositel zastřešujícího projektu. Tento projekt je schvalován na základě předložené a zkontrolované projektové žádosti *Monitorovacím výborem*.

Finanční alokace na FMP představuje **20 % rozpočtu programu** s tím, že v první fázi jsou pro každý FMP k dispozici $\frac{3}{4}$ cílové částky a zbývající $\frac{1}{4}$ je přidělena v průběhu programového období po splnění předem definovaných podmínek. V případě jejich nesplnění budou tyto prostředky alokovány na standardní projekty. FMP může být financován z prostředků prioritních os 2, 3 a 4 (rozhodnutí o tom, které prioritní osy budou v příslušném Fondu zastoupeny je v kompetenci správců FMP). Malé projekty musí přispívat k plnění specifických cílů a indikátorů těch prioritních os, ze kterých čerpají finanční prostředky. Specifický mechanismus realizace FMP předpokládá výši dotace z ERDF od 2 000 Eur do maximálně 20 000 Eur (v případě malých projektů tematicky spadajících do prioritní osy 3 a 4), nebo 30 000 Eur (v případě projektů tematicky spadajících do prioritní osy 2). V případě malých projektů aplikujících princip Vedoucího partnera je max. výše dotace dvojnásobná. Celkový rozpočet projektu nesmí přesáhnout dvojnásobek maximální výše dotace. Avšak, každý OP si minimum a maximum výše dotace určuje dle svého uvážení.

Vhodné aktivity malých projektů (jako příklad uvedeny prioritní osy z FMP Euroregionu Silesia)¹⁹:

- *Prioritní osa 2* – malé projekty na podporu místního rozvoje a vzniku nových pracovních míst, aktivity zaměřené na propagaci a zpřístupnění a přiblížení přírodního a kulturního dědictví, obnova kulturních a přírodních atraktivit,
- *Prioritní osa 3* – malé projekty zaměřené na vzdělávání, dovednosti a celoživotní učení, jedná se o malé projekty zaměřené na zvyšování kvalifikace a tím i zvyšování možnosti budoucího uplatnění absolventů na trhu práce,
- *Prioritní osa 4* – malé projekty na zvyšování integrace na lokální úrovni, zvyšování institucionální kapacity, podporu spolupráce mezi občany a institucemi formou krátkodobých školení a kurzů, setkávání zájmových skupin, navazování nových kontaktů a vazeb apod.

Jednotlivé malé projekty jsou předkládané v rámci výzev. Správci FMP zajišťují formální kontrolu a kontrolu přijatelnosti a věcné posouzení malých projektů. Malé projekty jsou schvalovány bilaterálním euroregionálním řídicím výborem zřízeným pro každý FMP.

U euroregionů existují 3 typy malých projektů:

Malý projekt s vedoucím partnerem – typ malého projektu A – Ve FM je nově aplikován princip *vedoucího partnera* (tzv. Lead partnera), jehož záměrem je prohloubit přeshraniční spolupráci. Princip Vedoucího partnera spočívá především v předkládání jedné společné dvoujazyčné žádosti a realizaci společného přeshraničního malého projektu. Projektová žádost je předkládána správci na té straně hranice, na které sídlí vedoucí partner malého projektu. Na základě vzájemné dohody partnerů převezme jeden z nich odpovědnost za malý projekt jako celek a stává se Vedoucím partnerem malého projektu. Po schválení projektové žádosti na zasedání euroregionálního řídicího výboru je s Vedoucím partnerem sepsána Smlouva o financování, na jejímž základě je nositelem dotace z prostředků EU. Prostředky na základě Smlouvy o financování zasílá Správce FMP na účet Vedoucího partnera, který poté dále převádí prostředky na účty projektových partnerů. Malé projekty s Vedoucím partnerem (typ A), kdy každý z partnerů územně spadá pod působnost jiného Správce, nebude umožněno předkládat, tzn. malé projekty typu A je možno realizovat pouze mezi partnery ze stejného euroregionu.

---

¹⁹ Fond mikroprojektů v období 2014 – 2020. Euroregion Silesia [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil2-fond-mikroprojektu&open_menu=195

Partnerský (komplementární) malý projekt – typ malého projektu B - o partnerský malý projekt se jedná tehdy, předkládá-li každý z partnerů svoji projektovou žádost na své straně hranice. Jedná se o projektovou žádost, která je vždy převážně jednojazyčná v českém jazyce - pouze některá pole je nezbytné vyplnit také v cizí jazykové mutaci (viz Směrnice pro žadatele). Každý z partnerů předkládá žádost o dotaci a rozpočet malého projektu na své aktivitu. Malé projekty musí být předloženy na stejné zasedání EŘV. Partnerské malé projekty mají jeden společný cíl, jednu cílovou skupinu a aktivitu i dobu realizace malého projektu (datum zahájení a datum ukončení malého projektu). Na opačných stranách hranice probíhají paralelně nebo na sebe dohodnutým způsobem bezprostředně navazují. Každý z partnerů je zodpovědný za řádnou implementaci svých činností a aktivit. V případě partnerských malých projektů je nutné vyvarovat se překrývání rozpočtu, vždy musí být zcela jasné, které výdaje vznikly na které straně. V žádosti je nutné uvést přesnou vazbu na partnerský malý projekt. Partnerské malé projekty (typ B) je možné předkládat a realizovat i v případě, že každý z partnerů územně spadá pod působnost jiného Správce, tzn. malé projekty typu B je možné realizovat i s partnerem z jiného euroregionu.

Samostatně realizovaný malý projekt – typ malého projektu C – samostatné malé projekty jsou zcela či z větší části realizovány pouze na jedné straně hranice, kdy zahraniční partner projektovou žádost na své straně hranice nepředkládá. I tyto malé projekty však musí mít jasný přeshraniční dopad, musí mít úlohu zahraničního partnera v přípravě a realizaci malých projektu a musí vykazovat přínosy pro obě pohraniční strany vyplývající z jeho realizace. Předkládá se projektová žádost, která je převážně jednojazyčná v českém jazyce - pouze některá pole je nezbytné vyplnit také v cizí jazykové mutaci (viz Směrnice pro žadatele). Samostatné malé projekty (typ C) je možné předkládat a realizovat i v případě, že každý z partnerů územně spadá pod působnost jiného Správce, tzn. malé projekty typu C je možné realizovat i s partnerem z jiného euroregionu.

3.3 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Polsko

Operační program přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Polskou republikou navazuje na Operační program přeshraniční spolupráce z let 2007–2013. Hlavním koordinátorem tohoto programu na české straně je Ministerstvo pro místní rozvoj. Projekty musí být realizovány v dotačním území programu. Toto území je tvořeno regiony NUTS III, které představuje 5 českých krajů - Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský a 6 polských podregionů (podregion je jednotka NUTS III v Polské republice) - Bielski a Rybnicki (Slezské vojvodství), Jeleniogórski a Wałbrzyski (Dolnoslezské vojvodství), Nyski a Opolski (Opolské vojvodství). Do dotačního území na polské straně dále spadá okres Strzeliński (podregion Wrocławski v Dolnoslezském vojvodství) a okres Pszczyński (podregion Tyski ve Slezském vojvodství).

Mezi silné stránky strategie tohoto programu můžeme zařadit široký záběr přeshraniční spolupráce z tematického i institucionálního hlediska a její dlouhou tradici nebo fungující euregiony po celé délce hranice. Naopak mezi slabé stránky se řadí omezená přeshraniční akceschopnost k řešení mimořádných událostí a krizových situací v programovém území, špatný technický stav regionální a lokální dopravní infrastruktury, nízká diverzifikace odvětvové struktury hospodářství (s negativním dopadem na trh práce) – silná orientace na průmyslovou výrobu v odvětvích citlivých na vývoj hospodářského cyklu, koncentrace regionů s nepříznivým ekonomickým vývojem (vysoká nezaměstnanost, slabý hospodářský výkon, přetrvávající strukturální potíže jako důsledek strukturálních přeměn ekonomiky), nižší vzdělanostní úroveň obyvatelstva ve srovnání s celorepublikovými průměry, vysoká nezaměstnanost a její dlouhodobý charakter v polské části programového území (s výjimkou jeho východní části) a příhraničních horských oblastech Moravskoslezského a Olomouckého kraje, vysoká nezaměstnanost u zvláště ohrožených věkových kategorií (absolventů a mladých lidí do 24 let a osob nad 55 let), jen částečně využitý potenciál spolupráce institucí a komunit v programovém území.

Tabulka 3.6 udává hlavní prioritní osy v této přeshraniční spolupráci a taky jejich finanční alokaci.

Tab. 3.6: Alokace finančních prostředků OP PS ČR - Polsko za období 2014-2020

Prioritní osa	Finanční alokace (v tis. Eur)
Společné řízení rizik	12 215
Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti	135 733
Vzdělání a kvalifikace	10 180
Spolupráce institucí a komunit	54 519
Technická pomoc	13 573

Zdroj: ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*, 2017, s. 359

Společné řízení rizik – hlavním cílem této osy je zvýšení přeshraniční akceschopnosti při řešení mimořádných událostí a krizových situací. Hlavní priorita pak je podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištění odolnosti vůči katastrofám a vývoj systémů krizového řízení.

Mezi podporovaná opatření patří:

- Investice do rozvoje společných či propojených systémů prevence, monitoringu, reakce a odstraňování následků rizik,
- Investiční opatření směřující ke zvýšení schopnosti záchranných a bezpečnostních složek efektivně zasahovat na obou stranách hranice,
- Společná odborná příprava pracovníků záchranných/bezpečnostních složek a složek krizového řízení zaměřená na posílení přeshraniční akceschopnosti.

Tato prioritní osa je zaměřená na orgány veřejné správy, jejich svazky a sdružení organizace zřizované a zakládané orgány veřejné správy, nestátní neziskové organizace, pokud jsou součástí integrovaného záchranného systému nebo systému krizového řízení.

Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti – hlavním cílem druhé prioritní osy je zvýšení návštěvnosti regionu prostřednictvím vyššího využití potenciálu přírodních a kulturních zdrojů. Hlavní priorita pak je podpora růstu podporujícího zaměstnanost rozvojem vnitřního potenciálu jako součástí územní strategie pro konkrétní oblasti, včetně přeměny upadajících průmyslových oblastí a zlepšení dostupnosti a rozvoje zvláštních přírodních a kulturních zdrojů. Zde pak řadíme 5 podporovaných opatření/aktivit:

- Zachování a obnova kulturních a přírodních atraktivit,
- Podpora využití nehmotného kulturního dědictví,
- Infrastrukturní opatření pro přeshraniční zpřístupnění a využívání kulturního a přírodního dědictví příhraničního regionu,
- Společná informační, marketingová a propagační opatření v oblasti využití přírodních a kulturních zdrojů,
- Studie, strategie, plány směřující k využití přírodních a kulturních zdrojů.

Druhá prioritní osa je zaměřena na orgány veřejné správy, jejich svazky a sdružení, organizace zřizované a zakládané orgány veřejné správy, nestátní neziskové organizace, Evropské seskupení pro územní spolupráci, církve a náboženské spolky, asociace a sdružení působící v oblasti cestovního ruchu.

Vzdělávání a kvalifikace – tato prioritní osa si dává za hlavní cíl zlepšení úrovně zaměstnanosti absolventů. Hlavní priorita je jedna – investice do vzdělávání, odborné přípravy a školení za účelem získávání dovedností a celoživotního učení vypracováním a naplňováním společných programů vzdělávání, odborné přípravy a školení.

Mezi podporovaná opatření patří:

- Příprava a realizace společného vzdělávání
- Spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a institucemi na trhu práce
- Rozvoj jazykového vzdělávání v rámci školského systému

Prioritní osa 3 je vhodná pro orgány veřejné správy, jejich svazky a sdružení, organizace zřizované a zakládané orgány veřejné správy, vzdělávací instituce včetně vysokých škol, hospodářské a profesní komory, svazy a sdružení, nestátní neziskové organizace, Evropské seskupení pro územní spolupráci.

Spolupráce institucí a komunit – Cílem poslední prioritní osy je zvýšení intenzity spolupráce institucí a komunit v příhraničním regionu. I zde je jen jedna hlavní priorita. A tou je posílení institucionální kapacity orgánů veřejné správy a dalších zúčastněných subjektů a účinné veřejné správy podporou na poli právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany a institucemi.

Mezi podporovaná opatření patří:

- Opatření směřující k posilování integrace na lokální úrovni, spolupráce občanské společnosti a další aktivity přispívající ke kohezi na lokální úrovni,
- Rozvoj spolupráce institucí veřejné správy,
- Vytváření a rozvoj přeshraničních kooperačních sítí, včetně spolupráce NNO a sociálních a hospodářských partnerů.

Za způsobilé příjemce lze označit orgány veřejné správy, jejich svazky a sdružení, organizace zřizované a zakládané orgány veřejné správy, hospodářské a profesní komory, svazy a sdružení, nestátní neziskové organizace, vzdělávací instituce včetně vysokých škol, Evropské seskupení pro územní spolupráci, církve a náboženské školy.²⁰²¹

Fond malých projektů

INTERREG V-A ČR – Polsko má i v tomto programovém období 2014–2020 vyčleněnou částku na Fond malých projektů. Celková částka, která připadá jednotlivým euroregionům je bezmála 38,5 mil. Eur (+ zhruba dalších 7 mil. Eur na technickou pomoc). Většina peněz pochází z polské strany. Tab. 3.7 ukazuje alokaci finančních prostředků euroregionům na malé projekty. Největší částka připadá euroregionu Glacensis – 10 mil. Eur. Nejméně pak připadá euroregionu Beskydy.

---

²⁰ ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2017. 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

²¹ ZÁKLADNÍ INFORMACE O PROGRAMU. *Interreg V-A Česká republika - Polsko* [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/zakladni-informace-o-programu>

Tab. 3.7: Finanční prostředky vynaložené na malé projekty za období 2014-2020 (v Eur)

Euroregion	CZ část	PL část	Celkem
Nisa	2 167 234	3 885 000	6 052 234
Glacensis	5 134 117	5 000 000	10 134 117
Praděd	3 222 142	4 994 000	8 216 142
Silesia	2 247 201	3 894 950	6 142 151
Těšínské Slezsko	1 846 038	3 009 851	4 855 889
Beskydy	722 500	2 334 950	3 057 450
Celkem	15 339 232	23 118 751	38 457 983

Zdroj: Euroregion Silesia; vlastní zpracování, 2018

Ze čtyř prioritních os Programu bude Fond malých projektů realizován v rámci těchto tří prioritních os:

- Prioritní osa 2: Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti,
- Prioritní osa 3: Vzdělání a kvalifikace,
- Prioritní osa 4: Spolupráce institucí a komunit.

Ne všechny euroregiony alokují své prostředky FMP do všech prioritních os. Euroregiony Nisa, Glacensis, Praděd a Beskydy využívají v tomto období jen prioritní osu 2 a 4. Specifický mechanismus realizace FMP předpokládá výši dotace z ERDF na jednotlivé malé projekty od 2 000 Eur do maximálně 20 000 Eur (v případě malých projektů v prioritní ose 3 a 4), nebo 30 000 EUR (v případě malých projektů v prioritní ose 2). Pro malé projekty aplikujících princip Vedoucího partnera je max. výše dotace dvojnásobná. Celkový rozpočet projektu nesmí přesáhnout dvojnásobek maximální výše dotace (80 tis. a 120 tis. Eur). Maximální podíl dotace z ERDF je 85 %, minimálně 15 % tedy musí být uhrazeno z vlastních zdrojů žadatele o dotaci na malý projekt.

3.4 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Slovenská republika

Základní logika Operačního programu přeshraniční spolupráce INTERREG V - A SK - CZ vychází z poznání, že programy přeshraniční spolupráce mají potenciál ovlivnit sociální, ekonomický a územní rozvoj příhraničních oblastí. Přínos přeshraniční spolupráce však nespočívá v statisticky významném ovlivňování socioekonomického vývoje na makro úrovni, ale především v pozitivní změně na úrovni obyvatel a skupin obyvatel. Investice do

přeshraniční spolupráce se primárně projeví na kvalitě života obyvatel a fungování veřejných a soukromých institucí působících v daném území. Na základě tohoto předpokladu se přeshraniční spolupráce v slovensko-českém pohraničí v následujícím období bude soustředit na využití vnitřního potenciálu ve prospěch dalšího vyváženého rozvoje území. Strategie postavená na mobilizaci endogenních faktorů rozvoje klade do popředí efektivní využívání daností a silných stránek při zohlednění charakteristik přeshraničního regionu jako jsou geografická poloha, dostupnost a vybavenost území, přírodně-kulturní danosti, sídelní struktura, socioekonomický vývoj a administrativní uspořádání. Navíc, odstraňování překážek spolupráce mezi komunitami, organizacemi a obyvateli na obou stranách hranice dokáže zvýšit kvalitu a rozsah přínosů podporovaných přeshraničních aktivit pro cílové skupiny. Důležitým aspektem pro zvolenou strategii jsou dlouhodobé historické, kulturní, ekonomické a společenské vazby mezi Slovenskou republikou a Českou republikou. Především v příhraničních regionech tvořících programové území, je silná identifikace obyvatelstva s územím a jeho tradicemi (např. Cyrilo - Metodějské tradice). Zároveň se v důsledku rozvojových tendencí tvoří a posilují vazby na okolní regiony, např. Bratislavský kraj jako ekonomické centrum s vysokou koncentrací vzdělávacích institucí a institucí výzkumu a vývoje.

Tento program mezi Českou republikou a Slovenskou republikou navazuje na Operační program přeshraniční spolupráce z let 2007–2013. Hlavním koordinátorem tohoto programu na české straně je Ministerstvo pro místní rozvoj a na slovenské straně pak Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova a Ministerstvo financí. Projekty musí být realizovány v dotačním území programu. Toto území je tvořeno regiony NUTS III, nacházející se na území ČR (Moravskoslezský kraj, Zlínský kraj a Jihomoravský kraj) a na území SR (Žilinský samosprávný kraj, Trenčinský samosprávný kraj a Trnavský samosprávný kraj).

V Tab. 3.8 lze vidět 4 prioritní osy, na které se programovým obdobím 2014-2020 zaměřila česko-slovenská spolupráce.

Tab. 3.8: Alokace finančních prostředků OP PS ČR - Slovensko za období 2014-2020

Prioritní osa	Finanční alokace (v tis. Eur)
Využívání inovačního potenciálu	14 422
Kvalitní životní prostředí	60 393
Rozvoj místních iniciativ	9 915
Technická pomoc	5 408

Zdroj: ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*, 2017, s. 360

Využívání inovačního potenciálu – Tato první prioritní osa má 2 hlavní priority. První je zaměřená na přípravu a vykonávání společných vzdělávacích, odborných vzdělávacích a školicích programů. Druhá pak je zaměřená na podporu a posilnění výzkumu, technologického rozvoje a inovací. Dále pak na propojení mezi podniky, centry výzkumu a vývoje a vysokoškolskou půdou.

První hlavní osa má za specifický cíl zvýšit relevantnost obsahu vzdělávání pro potřeby trhu práce s cílem zlepšit uplatnění na trhu práce. Mezi podporovaná opatření lze zařadit:

- tvorba, zavádění a ověřování nových a inovovaných společných vzdělávacích programů pro ZŠ, SŠ a VŠ. Důraz se hlavně klade na získání klíčových kompetencí požadovanou praxí,
- systematická institucionální spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, institucemi v oblasti vzdělávání, zaměstnavateli a úřady práce. Cílem je zvýšení relevantnosti vzdělávání s ohledem na potřeby zaměstnavatelů v přeshraničním regionu,
- podpora výměny odborných poznatků a zkušeností, realizace výměnných pobytů a stáží pro pedagogy, žáky a studenty,
- podpora vytváření strategií, partnerství a regionálních paktů pro rozvoj lidských zdrojů, včetně celoživotního vzdělávání,
- zvýšení povědomí žáků a rodičů o nabídce vzdělávání prostřednictvím služeb kariérní orientace a poradenství, propagace a zvýšení atraktivností technických odborů na školách,
- investice do zkvalitnění vzdělávací infrastruktury realizované jen jako doplňkové aktivity s důrazem na zavádění inovativních technologií, nových prvků výuky, zvýšení podílu praktické přípravy, prvků výuky orientovaných na reálné potřeby trhu práce zejména v technických oborech,

- tvorba společných programů celoživotního vzdělávání pro dospělou populaci, včetně zavádění nových přístupů k zvyšování atraktivnosti a efektivnosti celoživotního vzdělávání pro firmy a jednotlivce.

První osa je zaměřena na žáky a studenty, pedagogický personál a školitele, zaměstnance a zaměstnavatele, kteří můžou spadat do školy či vzdělávacích institucí, komor a zájmových sdružení, neziskových organizací, organizačních složek států, územních samospráv nebo podnikatelských subjektů. Dále je tato prioritní osa zaměřená na malé a střední podniky.

Druhá hlavní osa si klade za cíl zlepšení využití výsledků aplikovaných výzkumů mezi malými a středními podniky. Mezi její příklady aktivit můžeme zařadit:

- přenos výsledků aplikovaného výzkumu a vývoje do praxe a jeho další komercializace subjekty působícími v přeshraničním regionu,
- nástroje na efektivní identifikaci společných potřeb produktivního sektoru a včasnou orientaci výzkumných a vývojových aktivit na perspektivní odvětví a oblasti,
- příprava přeshraničních strategií na podporu inteligentního rozvoje a využívání inovací s ohledem na cíle stanovené v národních strategiích inteligentní specializace a regionálních inovačních strategiích,
- optimalizace a spolupráce při využívání existující infrastruktury výzkumu, vývoje a inovací pro potřeby podnikatelské základny v přeshraničním regionu,
- příprava a zavádění inovativních forem podpory malých a středních podniků v oblasti využívání výsledků výzkumů a vývoje, hlavně inovační poukázky pro malé a střední podniky.

Tato hlavní osa je určená pro malé a střední podniky, výzkumné instituce, vysoké školy s výzkumnými pracovišti, komory a sdružení, neziskové organizace, územní samosprávu a další.

Kvalitní životní prostředí – Druhá prioritní osa má ve svém spektru 2 hlavní priority. První je zachování, ochrana, podpora a rozvoj přírodního a kulturního dědictví. Druhá hlavní osa je pak zaměřená na ochranu a obnovu biologické diverzity a půdy a podpory ekosystémových služeb včetně sítě NATURA 2000 a zelených infrastruktur. První hlavní osa má specifický cíl zvýšit atraktivnost kulturního a přírodního dědictví pro obyvatele a návštěvníky přeshraničního regionu.

Mezi podporovaná opatření lze zařadit:

- investiční aktivity na zlepšení technického stavu přírodních a kulturních památek přeshraničního významu s cílem dalšího využití přírodního a kulturního dědictví,
- investiční a neinvestiční aktivity na zlepšení přístupu k přírodním a kulturním památkám (např. Značení, oddychové zóny) realizované ve formě doplňkových aktivit. V rámci fondu malých projektů mohou být implementovány jako plnohodnotné aktivity,
- plánování, příprava a budování cyklistických cest a turistických stezek s důrazem na zlepšení propojení kulturní a přírodně významných lokalit přeshraničního regionu,
- investiční aktivity na zvýšení dostupnosti lokalit s přírodními a kulturními památkami prostřednictvím zlepšením stavu silnic II. a III. třídy (rekonstrukce vybraných silničních úseků, zlepšení kvality povrchu vozovek, obnova stávajících a vybudování nových silničních prvků),
- činnosti podporující tvorbu ucelených tematických produktů založených na využívání přírodního a kulturního dědictví, tj. spojování více objektů kulturního a přírodního dědictví jako ucelených produktů pro návštěvníky,
- podpora zavádění služeb podporujících využívání potenciálu kulturního a přírodního dědictví,
- aktivity na prezentaci přírodního a kulturního dědictví realizované ve formě doplňkových aktivit,

První hlavní osa je zaměřená na obyvatele a návštěvníky (turisty). O náplň této osy se stará stát a jeho organizační složky, územní samosprávy, neziskové organizace, okresní a krajské organizace cestovního ruchu a další.

Cílem druhé hlavní osy pak je ochrana biodiverzity přeshraničního území prostřednictvím spolupráce v oblasti ochrany a koordinovaného řízení přírodně významných území. Příklady aktivit, na které se tato osa zaměří:

- aktivity na zpracování podkladů a dokumentů pro efektivnější výkon péče o přeshraniční přírodně hodnotné území,
- realizace společných opatření směřujících ke zlepšení stavu druhů a stanovišť prioritního zájmu,

- realizace společných opatření k předcházení zhoršování stavu druhů a stanovišť v přeshraničním území,
- budování ekostabilizačních prvků v zemi a rozvoj vybraných prvků zelené infrastruktury,
- tvorba a realizace společných přeshraničních plánů řízení / managementu přírodně hodnotných území, jejich vybraných částí a okolního území (včetně chráněných území),
- společné výzkumné činnosti podporující zlepšení přeshraniční péče a ochrany o přírodně významné území (vybrané biotopy, druhy),
- monitorování a vyhodnocování stavu a vývoje stanovišť a druhů, výměna vzájemných informací, dat a poznatků,
- společné činnosti na prevenci a odstraňování následků eroze půdy, kultivaci půdy.

Tak jako v předchozí ose, tak i v této jsou cílové skupiny obyvatelé a návštěvníci (turisti) přeshraničního regionu. O náplň této osy se stará stát a jeho organizační složky, územní samosprávy, neziskové organizace, okresní a krajské organizace cestovního ruchu a další.

Rozvoj místních iniciativ – Za hlavní cíl se považuje zvýšení kvality úrovně přeshraniční spolupráce místních a regionálních aktérů.

Mezi podporovaná opatření patří:

- společné plánování, strategie a studie v přeshraničním regionu,
- zvyšování institucionálních kapacit a zručnosti organizačních struktur v oblastech efektivní správy, vzdělávání, kulturního a přírodního dědictví,
- rozvoj spolupráce institucí veřejné správy,
- vytváření a upevňování partnerství, sítí a podpůrných struktur.

Třetí prioritní osa je určena pro obyvatele přeshraničního regionu, zaměstnancům místní a regionální samosprávy a podnikatelským subjektům působící v přeshraničním regionu. Podílí se na ní zase stát, organizační složky, územní samosprávy, neziskové organizace, vzdělávací instituce a další.²²²³

---

²² ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2017. 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

Fond malých projektů

Fond malých projektů je součástí programu přeshraniční spolupráce INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika i v období 2014-2020. FMP umožňuje realizovat malé projekty menšího rozsahu s výší dotace z ERDF od 3 000 Eur. Maximální výše dotace malých projektů je stanovena rozdílně s ohledem na typ malého projektu. V rámci neinvestičních MP je možná podpora do 20 000 Eur, v rámci investičních MP je možná podpora do 30 000 Eur. Celkové náklady malých projektů mohou být maximálně do výše dvojnásobku podpory z ERDF stanovené pro daný typ MP. Dotace z fondu je poskytnuta žadateli projektu v maximální výši 85 %. Zbytek si hradí sám žadatel projektu.

FMP v tomto období podporují prioritní osu 2 Kvalitní životní prostředí a prioritní osu 3 Rozvoj místních iniciativ. Celková finanční alokace je 9 013 946 Eur, z čehož na prioritní osu 2 je zaměřeno 3 605 578 Eur a na prioritní osu pak 5 408 368 mil. Eur. Oprávněným žadatelem na tento FMP je euroregion Bílé Karpaty. Oba státy se na částce 9 mil. Eur podílí stejně, tzn. přibližně 4,5 mil. Eur.

3.5 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Svobodný stát Bavorsko

Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko se zaměřuje na nejdůležitější přeshraniční problémy spjaté s implementací strategie Evropa 2020 v regionu na pomezí Bavorska a České republiky. Na české straně dotační území tvoří Karlovarský kraj, Plzeňský kraj a Jihočeský kraj. Na bavorské straně je dotační území vymezeno zemskými okresy Amberg-Sulzbach, Bayreuth, Cham, Deggendorf, Freyung-Grafenau, Hof, Kronach, Kulmbach, Neustadt an der Waldnaab, Passau, Regen, Regensburg, Schwandorf, Straubing-Bogen, Tirschenreuth a Wunsiedel im Fichtelgebirge a městskými okresy (statutárními městy) Amberg, Bayreuth, Hof, Passau, Regensburg, Straubing und Weiden in der Oberpfalz. Z hlediska strategie bude program za účelem plného využití ekonomického potenciálu regionu prosazovat lepší integraci výzkumných a vývojových kapacit na obou stranách hranice. Zároveň bude usilovat o řešení environmentálních otázek, zejména biologické rozmanitosti a (narůstajících) problémů souvisejících se změnou klimatu. Bude rovněž chránit a podporovat kulturní

---

²³ Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014 - 2020. Interreg V-A Česká republika - Slovensko [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/2014_2020/

dědictví. Akce budou doprovázeny podporou užší spolupráce v právních a administrativních otázkách, která umožní vytvořit plně integrovaný příhraniční region.

Za účelem dosažení těchto strategických cílů se program snaží zvýšit počet podnikatelských klastrů a výzkumných sítí a zvětšit biologickou rozmanitost, prosadit společný rozvoj kulturního dědictví, zintenzivnit investice do vzdělání a školení a dále zkvalitňovat přeshraniční správní struktury.

Přeshraniční spolupráce mezi ČR a Bavorskem se v tomto programovém období zaměřila na 5 prioritních os, které jsou znázorněny v Tab. 3.9.

Tab. 3.9: Alokace finančních prostředků OP PS ČR - Bavorsko za období 2014-2020

Prioritní osa	Finanční alokace (v tis. Eur)
Výzkum, technologický rozvoj a inovace	17 875
Ochrana životního prostředí a účinné využívání zdrojů	39 724
Investice do dovedností a vzdělávání	11 813
Udržitelné sítě a institucionální spolupráce	27 761
Technická pomoc	6 203

Zdroj: ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*, 2017, s. 362

Výzkum, technologický rozvoj a inovace – Za specifický cíl si tato priorita dává posílení přeshraničních aktivit v oblasti výzkumu a inovací.

Tato prioritní osa má 2 hlavní priority. První hlavní priorita je zaměřena na posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu. Druhá pak řeší oblast podpory podnikových investic do výzkumu a inovací a vytváření vazeb a součinností mezi podniky, středisky výzkumu a vývoje a odvětvími vysokoškolského vzdělávání, zejména podporou investic v oblasti vývoje produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací, ekologických inovací, aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace a podpora technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, schopností vyspělé výroby a prvovýroby, zejména v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití.

První hlavní priorita plánuje za aktivitu rozvoj a posílení společných kapacit výzkumu ve znalostních a výzkumných institucích a stoupající společné využití kapacit ve výzkumu a inovacích. Vše má probíhat formou seminářů, konferencí, studií a publikací, které si mezi sebou budou vzájemně vyměňovat aktéři obou států.

Za cílovou skupinu se považují soukromé a veřejné právnické osoby, především veřejné a soukromé výzkumné instituce, veřejné a soukromé instituce v oblasti výzkumu a inovací, univerzity a vysoké školy, vzdělávací instituce, subjekty veřejné správy (stát, kraj, obec a organizace zřizované/zakládáné státem, kraji, obcemi), neziskové organizace, komory a sdružení.

Druhá hlavní priorita je pak zaměřena na dvě aktivity. První se týká podpory kooperací malých a středních podniků navzájem a mezi malými a středními podniky a institucemi z oblasti výzkumu a inovací a institucemi z oblasti výzkumu a inovací navzájem. Bude probíhat podpora v přeshraniční spolupráci a přenosu know-how, technologií z výzkumu do ekonomiky, různých inovací v oblasti malého a středního podnikání. Druhá se pak realizuje v posilování aktivit malých a středních podniků v klastrech a sítích. Důležitou roli zde hrají podnikatelské inkubátory, inovační centra a centra pro přenos technologií.

Mezi cílové skupiny lze zařadit malé a střední podniky, veřejné a soukromé instituce z oblasti výzkumu a inovací, vysoké školy a vysokoškolské ústavy, transferová zařízení, (vědecké) instituce, poskytující služby v oblasti výzkumu a inovací a další vědecké instituce, které jsou činné v oblasti přístupu podniků k výzkumu a inovacím.

Ochrana životního prostředí a účinné využívání zdrojů – Za specifický cíl si tato osa dává zvýšení atraktivity dotačního území prostřednictvím zachování a zhodnocení společného kulturního a přírodního dědictví v udržitelné formě.

V této ose jsou plánovány 2 hlavní priority. První priorita je zaměřena na zachování a zhodnocení společného kulturního a přírodního dědictví a tím na přispění ke zvýšení atraktivity území. Druhá je pak zaměřena na zvýšení a obnovu biodiverzity a ekosystémových služeb

V první prioritě jsou plánovány dva typy aktivit. První je zaměřena na ochranu a zachování společného kulturního a přírodního dědictví. Rozumí se tím opatření, která povedou nejen k obnově kulturního a přírodního dědictví v podobě budov, památníků a dalších kulturních úkazů nebo taky v zachování regionálních tradic, které jsou propojeny na

obou stranách hranice. Druhá aktivita je pak zaměřena na propagaci a zpřístupnění kulturního a přírodního dědictví. Ta si klade zase za cíl zvyšovat informovanost o objektech na tomto území za pomoci internetových stránek, prezentací, různých regionálních kampaní nebo výstavbou cyklostezek mezi těmito zajímavými místy.

Druhá priorita se pak zaměřuje na ochranu a obnovu biodiverzity a půdy a podpory ekosystémových služeb, včetně prostřednictvím sítě Natura 2000 a ekologických infrastruktur. Ta má ve svých plánech také 2 aktivity. První – strategické kooperace v oblasti ochrany přírody a krajiny - je zaměřena na Šumavu a Bavorský les, které skýtají velké množství přírodního dědictví v podobě lesů, luk, rašelinišť a dalších. Naplánována je pak vzájemná kooperace mezi oběma stranami s hlavním cílem otázek ekologie a půdního hospodářství. Druhá aktivita se týká opatření v oblasti zelené infrastruktury. Opatření v oblasti zelené infrastruktury mají vést především ke zlepšení ekosystémových služeb, čímž je opět možno přispět ke zvýšení biodiverzity. Zahrnujeme zde formy opatření proti přírodním katastrofám, ochraně půdy, ochraně proti povodním. Můžeme zde také zařadit obnovu a péči o horské a lužní lesy.

Za cílové skupiny se pak považují Veřejné a soukromé právnické osoby, územní korporace, veřejné a zčásti veřejné instituce, spolky, svazy, instituce, svazy cestovního ruchu, veřejné instituce v oblasti vědy a výzkumu, univerzity a vysoké školy, vzdělávací instituce, subjekty veřejné správy (stát, kraj, obec a organizace zřizované/zakládáné státem, kraji, obcemi), neziskové organizace (vč. církví), které jsou činné v oblasti kulturního a přírodního dědictví.

Investice do dovedností a vzdělávání – hlavním cílem je investice do vzdělávání, odborné přípravy a školení za účelem získávání dovedností a celoživotního učení: vypracováním a naplňováním společných programů vzdělávání, odborné přípravy a školení.

V této prioritní ose jsou dvě aktivity, ve kterých budou obě strany spolupracovat. První je zaměřená na přeshraniční propojování nabídek vzdělávání. Konkrétně půjde o podporu aktivit od vývoje společné vzdělávací strategie přes přeshraniční výuku po společné odborné kurzy, případně studijní programy na vysokých školách a společné vzdělávání v určitých oborech a profesích. Druhá aktivita je pak realizována na intenzifikaci spolupráce mezi institucemi z oblasti vzdělávání, trhu práce a hospodářství. Tato aktivita má prostřednictvím intenzifikace spolupráce mezi systémem vzdělávání, trhem práce a hospodářskými aktéry přispět k přizpůsobení oblasti vzdělávání potřebám trhu práce.

Za koncové příjemce se považují veřejné a soukromé právnické osoby z oblasti vzdělávání a trhu práce, komory a svazy, vzdělávací instituce, univerzity a vysoké školy, veřejné instituce v oblasti vědy a výzkumu, subjekty veřejné správy (stát, kraj, obec a organizace zřizované/zakládané státem, kraji, obcemi), neziskové organizace (vč. církví) zapojené do vzdělávání, komory a sdružení.

Udržitelné sítě a institucionální spolupráce – hlavním cílem 4 prioritní osy je posilování institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných subjektů a účinné veřejné správy: podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany a institucemi.

Za účelem dosažení vyšší míry přeshraniční integrace, harmonizace a soudržnosti budou v rámci této investiční priority způsobilé 2 aktivity. První je zaměřená na intenzifikaci spolupráce mezi občany a institucemi v rámci malých a mikroregionálních projektů (fondy malých projektů), které přispívají především k posílení porozumění a společné identity. Zde se jedná o krátko a střednědobé kooperační projekty, které si kladou za cíl k zvýšení a posílení porozumění a společné identity obou národů. Jako příklad lze uvést výměny žáků, specifická tematická spolupráce mezi nestátními neziskovými organizacemi nebo projektové kooperace mezi územními korporacemi, okresy a obcemi. Druhá prioritní aktivita se nazývá intenzifikace spolupráce mezi občany a institucemi, přispívající k dlouhodobému udržitelnému rozvoji společného území. Dlouhodobá spolupráce mezi obcemi, městy, euroregiony je zaměřena v oblasti bezpečnosti, složky záchranného systému nebo veřejné dopravy.

Za cílovou skupinu se považuje obyvatelstvo, veřejné a soukromé instituce, především orgány veřejné správy, územní korporace, instituce z oblasti sociálních věcí a zdravotnictví, instituce z oblasti cestovního ruchu, územního rozvoje a dopravy, záchranné a bezpečnostní složky, zájmová sdružení, organizace na trhu práce, obecně prospěšné organizace, euroregiony.²⁴²⁵

---

²⁴ ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2017. 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

²⁵ Priority. Interreg V-A Česká republika - Bavorsko [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://www.by-cz.eu/cz/priority/>

Fond malých projektů

Obecně bude Fond malých projektů v přeshraniční spolupráci ČR-Bavorsko podporovat následující aktivity:

Životní prostředí

- spolupráce v oblasti zvyšování environmentální výchovy (vzdělávací akce, výměna zkušeností);

Podpora kultury, sportu a vzdělávání

- organizace společných projektů v oblasti společenské a kulturní (festivaly, představení, výstavy, atd.);
- podpora volnočasových a rekreačních aktivit (např. sportovních akcí);
- přeshraniční spolupráce škol, mládežnických organizací, výměna mládeže, studentů, žáků, vědeckých a pedagogických pracovníků s výjimkou stáží;
- organizace kurzů zaměřených na získávání, zvyšování odborných dovedností a kvalifikací, jazykových znalostí včetně podpory zpracování společných studijních programů.

Územní rozvoj

- propagace přeshraniční spolupráce (např. příprava publikací, webových stránek, výstavy, apod.)
- projekty zaměřené na integraci společenství v příhraničním území;
- zpracování analýz, studií, strategií, programů atd. pro potřeby rozvoje příhraničního území
- podpora činností zachovávajících identitu a tradice místních komunit;

Následující aktivity/výstupy budou podporovány pouze jako doprovodné aktivity v malém projektu:

- vydávání publikací
- nezbytné vybavení
- vzdělávací kurzy

Finanční alokace v programovacím období 2014-2020 je pro euroregion Šumava 2 630 849 Eur z české strany a 2 000 000 Eur z německé strany. Pro euroregion Egrensis to

pak je 1 549 042 Eur z české strany a 2 000 000 Eur z německé strany. Rozsah dotace je minimálně 1 000 Eur a maximálně 21 250 Eur. Celkové výdaje pak mohou dosáhnout maximální částky 25 000 Eur. Výše dotace z ERDF nesmí přesáhnout 85 % celkových způsobilých výdajů projektu. 15 % pak musí být z vlastních zdrojů žadatele nebo partnerů, anebo z jiných zdrojů. Spolufinancování projektu z prostředků jiného programu financovaného ze zdrojů EU je vyloučené.

3.6 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Svobodný stát Sasko

Území tohoto Operačního programu Česká republika – Svobodný stát Sasko je na české straně vymezeno Karlovarským, Ústeckým a Libereckým krajem, na saské straně jej tvoří zemské okresy Vogtlandkreis, Zwickau, Erzgebirgskreis, Mittelsachsen, Sächsische Schweiz – Osterzgebirge, Bautzen a Görlitz a města s postavením okresu Dresden a Chemnitz. Kromě toho patří k programovému území durynské okresy Greiz a Saale-Orla.

OP PS ČR – Sasko si v programovém období vyčlenila 5 prioritních os. Tyto osy plus jejich finanční alokace jsou zachyceny v Tab. 3.10.

Tab. 3.10: Alokace finančních prostředků OP PS ČR – Sasko za období 2014-2020

Prioritní osa	Finanční alokace (v tis. Eur)
Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	15 797
Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	68 716
Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení	27 644
Posilování institucionální kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran a přispívání k účinné veřejné správě	36 332
Technická pomoc	9 478

Zdroj: ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*, 2017, s. 364

Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik –
Tato první priorita má za hlavní cíl podporu investic za účelem zvládnání speciálních rizik, zajištění ochrany před katastrofami a vývoj systémů krizového managementu.

Pro posílení přeshraničního krizového řízení za účelem snížení rizika ohrožení lidí a majetku jsou způsobilé 3 aktivity:

- Koncepční a investiční protipovodňová ochrana
- Přeshraniční investice do výstroje a vybavení, zejména do speciální techniky, a do společných informačních systémů a komunikačních platforem, včetně potřebných stavebních opatření doprovázejících projekt
- Zlepšování spolupráce, zejména formou společných cvičení, odborné přípravy a školení, zejména jazykového vzdělávání, podporou práce s mládeží, vztahy s veřejností

Za cílovou skupinu se v této ose považuje obyvatelstvo a všechny podniky, které se v této oblasti nacházejí.

Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů –

Této prioritní ose jsou přiřazeny 3 hlavní priority. První nese název investice do oblasti vodohospodářství s cílem splnit požadavky acquis Unie v oblasti životního prostředí pokrýt potřebu investic zjištěnou členskými státy nad rámec těchto požadavků. Druhá hlavní osa je zachování, ochrana, podpora a rozvoj přírodního a kulturního dědictví. Poslední třetí je zachování a obnova biodiverzity a půdy a podpora ekosystémových služeb včetně programu Natura 2000 a zelené infrastruktury.

První hlavní osa má 1 aktivitu - Přeshraniční opatření pro zvýšení kvality vod v přeshraničních povodích. Hlavním cílem této aktivity je zaměření se na zlepšení kvality tekoucích vod na obou stranách hranice. To by mělo za následek zlepšení životního prostředí, z kterého nejvíce profitují obyvatelé obou národů.

Druhá hlavní osa má celkem 4 aktivity:

- Investice do zachování a ochrany, propagace a rozvoje kulturního a přírodního dědictví, uměleckých objektů a kulturních projektů
- Opatření na podporu kulturního a přírodního cestovního ruchu
- Opatření pro rozvoj turisticko-kulturní infrastruktury, včetně související dopravní infrastruktury
- Společný vývoj koncepcí a produktů a realizace společných marketingových opatření, propojení jednotlivých zařízení a vytváření systémů pro společný management

Tato osa si dává za cíl společný rozvoj kulturního a přírodního dědictví a je zaměřená na sektor cestovního ruchu a malé a střední podniky.

Třetí hlavní osa má 1 aktivitu a to – Plánování, management a realizace společných opatření v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, péče o krajinu, ochrany půdy a lesů včetně biotopů, biodiverzity a sítě NATURA 2000. Jejím hlavním cílem je prohloubení přeshraniční koordinace v oblasti ochrany přírody a krajiny za účelem zvýšení biodiverzity a zlepšení ekosystémových služeb.

Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení – Tato třetí prioritní osa má za hlavní prioritu investici do vzdělávání, odborné přípravy a školení za účelem získávání dovedností a celoživotního učení: vypracováním a naplňováním společných programů vzdělávání, odborné přípravy a školení. Specifickým cílem této priority je rozšíření a zkvalitnění přeshraničních nabídek vzdělávání. Na toto rozšíření a zkvalitnění je vybráno 7 hlavních aktivit:

- Opatření předškolního vzdělávání
- Podpora školních projektů a profesní kvalifikace v oblasti vzdělávání
- Podpora opatření v rámci přeshraniční odborné přípravy, dalšího vzdělávání a kvalifikace, přizpůsobení vzdělávání trhu práce včetně opatření pro přenos vzdělávání
- Podpora environmentálního vzdělávání a ekologického povědomí
- Zlepšování jazykové vybavenosti a mezikulturních kompetencí
- Kooperační opatření vysokých škol a jiných vzdělávacích institucí za účelem přenosu know-how na rozhraní mezi hospodářstvím a společností, budování a rozšiřování akademických kooperačních sítí
- Podpora mobility studentů, doktorandů a vědců za účelem studia v zahraničí

Posilování institucionální kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran a přispívání k účinné veřejné správě – Poslední čtvrtá prioritní osa si dává za cíl posílit přeshraniční spolupráci na podporu dalšího společného rozvoje pohraničí. Je zde zřízená jedna hlavní osa – Posilování institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných subjektů a účinné veřejné správy: podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany a institucemi. Tato hlavní osa si dává za cíl dvě aktivity. První je zaměřená na partnerskou spolupráci ve všech oblastech společenského života. Zde se počítá s intenzivnější

spoluprací v oblasti veřejné dopravy, policie, justice nebo životního prostředí. Druhá pak na společný fond malých projektů.²⁶²⁷

Fond malých projektů

Celková finanční alokace FMP na programové období 2014-2020 je 16 225 150 Eur, kdy všechny 4 euroregiony (Nisa, Krušnohoří, Ergensis a Labe) si rozdělí rovnoměrně stejnou částku – 4 056 287 Eur. Na českou stranu připadá částka 1 697 078 Eur, na tu německou pak 2 359 209 Eur.

Celkové výdaje na malý projekt nesmějí překročit částku 30 000 Eur. Malé projekty, jejichž celkové výdaje jsou nižší než 3 000 Eur u německých příjemců a 1 500 Eur u českých příjemců, nebudou zohledněny. Výše podpory činí max. 85 % celkových způsobilých výdajů, avšak nanejvýš 15 000 Eur z prostředků ERDF. Vlastní podíl činí nejméně 15 % celkových způsobilých výdajů.

Dotace FMP jsou zaměřeny na:

- Organizace a realizace seminářů, konferencí a informačních akcí;
- Organizace a realizace setkávání, výměny zkušeností, představení, kulturních a sportovních akcí;
- Výměny skupin, především výměny skupin dětí, mládeže, studentů a žáků;
- Vzdělávací opatření včetně jazykových modulů pro zvýšení jazykové vybavenosti;
- Projekty zaměřené na publicitu a propagaci území, vytváření vícejazyčných publikací a informačních materiálů (přínejmenším v českém a německém jazyce);
- Zpracovávání analýz pro přípravu projektů v rámci Programu spolupráce;
- Vývoj informačních a komunikačních systémů pro společné pohraničí.

Z podpory jsou vyloučeny:

- čistě jazykové kurzy,
- jednojazyčné publikace
- stranicko-politické aktivity

---

²⁶ ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2017. 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

²⁷ Přehled. *Interreg V-A Česká republika - Sasko* [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: http://www.sn-cz2020.eu/cz/foerdergrundlagen/programminformationen/basisseite_1.jsp

3.7 Fond malých projektů v programu INTERREG V – A – Česká republika – Rakousko

Na českém území do Operačního programu příhraniční spolupráce Česká republika – Rakousko spadají kraje Jihomoravský, Jihočeský a Vysočina. Na území Rakouska se pak jedná o okresy Mostviertel-Eisenwurzen, Sankt Pölten, Waldviertel, Weinviertel, Wiener Umland-Nordteil, Wien, Innviertel, Linz-Wels, Mühlviertel, Steyr-Kirchdorf. Přípravu programu zastřešuje Řídící orgán (Úřad vlády Dolního Rakouska) ve spolupráci s Národním orgánem (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR). Cílem je zlepšení vztahů mezi organizacemi, institucemi a občany a také, aby byly v programovém území odstraněny hranice přetrvávající v myšlení lidí a evropská myšlenka byla zakotvena na regionální úrovni.

Celkem 5 prioritních os si vytyčila přeshraniční spolupráce mezi ČR a Rakouskem. Tab. 3.11 pak znázorňuje tyto osy a jejich finanční alokaci.

Tab. 3.11: Alokace finančních prostředků OP PS ČR - Rakousko za období 2014-2020

Prioritní osa	Finanční alokace (v tis. Eur)
Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací	12 482
Životní prostředí a zdroje	45 420
Rozvoj lidských zdrojů	13 675
Udržitelné síť a institucionální spolupráce	20 369
Technická pomoc	5 869

Zdroj: ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*, 2017, s. 361

Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací – Tato první prioritní osa má 2 hlavní priority. První je zaměřená na posilování výzkumu a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podporou odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu a druhá je naopak zaměřená na podporu podnikových investic do výzkumu a inovací a vytváření vazeb a součinnosti mezi podniky, středisky výzkumu a vývoje a odvětvím vysokoškolského vzdělávání, zejména podpora investic v oblasti vývoje produktů a služeb, přenos technologií, sociálních inovací, ekologických inovací, aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace a podporou technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, schopností

vyspělé výroby a prvovýroby, zejména v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití

První hlavní priorita má za svůj cíl zkvalitnit a rozšířit kapacity ve výzkumu a inovacích. Na zkvalitnění a rozšíření jsou zprostředkovány 3 aktivity:

- Přípravné studie a plánovací aktivity pro investice do infrastruktury pro výzkum a inovace, které budou společně využívat/sdílet spolupracující instituce pro výzkum a inovace z obou stran hranice
- Investice do nových společně využívaných/sdílených výzkumných a inovačních zařízení nebo rozšíření a modernizace technologických zařízení, výzkumných kapacit a laboratoří, které jsou v regionálním/přeshraničním zájmu
- Podpora konkrétních přeshraničních výzkumných a inovačních aktivit (projektů) využívajících stávající výzkumné a inovační kapacity na jedné či druhé straně hranice a pomoc při přípravě implementace výsledků. Záměrem je využít stávající výzkumné a inovační kapacity na jedné či druhé straně hranice s cílem realizovat úspory z rozsahu a prostřednictvím společného používání zvýšit využití stávajících kapacit namísto nákupu podobných kapacit na obou stranách hranice

Tato osa je zaměřená na vysoké školy, neziskové organizace, orgány veřejné správy a veřejné soukromé instituce pro výzkum a inovace.

U druhé hlavní priority je cílem podpora zapojení malých a středních podniků do inovačního systému. Celkem jsou zde 3 aktivity:

- Společné výzkumné projekty, přenosy technologií a přenosy know-how mezi výzkumnými/technologickými institucemi a podniky (včetně nezbytného vybavení pro výzkum a inovace)
- Systémová opatření napomáhající podnikům (primárně malé a střední podniky) připojit se k systému inovací a využívat výsledky regionálního systému výzkumu a inovací (včetně konkrétních služeb v sektoru výzkumu a inovací – zprostředkování informací, kontaktů, poradenství a další pomoc podnikům (v první řadě malé a střední podniky) zaměřená na jejich větší inovativnost)
- Propagace aktivit v oblasti vytváření sítí a spolupráce mezi výzkumnými institucemi, vzdělávacími/výzkumnými institucemi, vysokými školami a podniky.

Tato priorita je určená pro podniky, vysoké školy, komory a sdružení, neziskové organizace, orgány veřejné správy a veřejné a soukromé instituce pro výzkum a inovace.

Životní prostředí a zdroje – Celkem 3 hlavní priority má 2 prioritní osa. Je to zachování, ochrana, propagace a rozvoj přírodního a kulturního dědictví. Dále je to ochrana a obnova biologické rozmanitosti a půdy a podpora ekosystémových služeb, včetně sítě Natura 2000 a ekologických infrastruktur a poslední je podpora inovačních technologií s cílem zlepšit ochranu životního prostředí a účinnost zdrojů v odpadovém hospodářství, vodním hospodářství, pokud jde o půdu nebo s cílem snížit znečištění ovzduší.

Hlavním cílem první hlavní priority je zhodnocení kulturního a přírodního dědictví společného regionu udržitelným způsobem. Celkem je zde 5 aktivit:

- systémová opatření společné povahy (např. studie, strategie, plány, systematické propagační aktivity) v oblasti ochrany, rozvoje a využívání kulturního/přírodního dědictví
- rekonstrukce, obnova a propagace kulturních/přírodních zajímavostí a památek
- ochrana, rozvoj a propagace nehmotného kulturního dědictví přeshraničního regionu
- podpora využívání potenciálu kulturního/přírodního dědictví prostřednictvím investic do udržitelné veřejné turistické infrastruktury a informačních zařízení
- rekonstrukce, modernizace a zlepšování dopravní infrastruktury a řízení dopravních toků v kontextu turistických lokalit a s ohledem na potřebu zlepšit dostupnost stávajícího kulturního a přírodního dědictví

Za cílovou skupinu se pak považují veřejné instituce pro výzkum a inovace, vysoké školy, orgány veřejné správy, neziskové organizace a komory a sdružení

Druhá hlavní priorita se skládá z 3 aktivit a za svůj cíl si dává nárůst ekologické stability a zlepšení ekosystémových služeb. Tyto 3 aktivity jsou:

- investice do Zelené infrastruktury, to jsou přírodní a krajinné prvky, které přispívají k: prevenci povodní anebo retenci vody, adaptaci na klimatické změny nebo zmírnění negativních dopadů či lepší migraci druhů ve společném regionu,
- koordinovaná příprava anebo implementace soustavy NATURA 2000 a ostatních konceptů chráněných oblastí a dalších opatření podporujících zachování biodiverzity,

- příprava a implementace společných přeshraničních mechanismů – např. výzkumů, studií, strategií, plánů, koordinovaných přístupů k řízení, zvyšování povědomí a vzdělávací činnosti a dalších společných strukturálních opatření v oblasti ochrany a využití přírody a krajiny.

Tato osa je určená opět pro veřejné instituce pro vývoj a inovace, vysoké školy, orgány veřejné správy, neziskové organizace nebo komory a sdružení, které jsou zapojeny do ochrany životního prostředí.

Třetí hlavní priorita si dává za cíl podpořit využití ekologicky inovativního potenciálu v regionu. Na tento cíl jsou přizpůsobeny 3 aktivity:

- implementace společných pilotních projektů pro testování a zavádění inovativních technologií a postupů ke zlepšení ochrany životního prostředí v rámci společného regionu (např. nakládání s odpady),
- inovativní projekty implementované v rámci přeshraniční spolupráce, které se zaměřují na energetickou účinnost vč. implementace nízkoenergetických řešení (plány řízení, pilotní akce, předávání know-how a osvědčených postupů atd.),
- výzkum, studie, strategie, plány a další mechanismy implementované v rámci přeshraniční spolupráce na podporu inovativních technologií a přístupů v oblasti ochrany životního prostředí a účinného využívání zdrojů.

I tato priorita je určená pro veřejné instituce pro vývoj a inovace, vysoké školy, orgány veřejné správy, neziskové organizace a komory a sdružení.

Rozvoj lidských zdrojů – Cílem třetí prioritní osy je investovat do vzdělávání, odborné přípravy a školení za účelem získávání dovedností a celoživotního učení. Vzájemná spolupráce chce docílit rozšíření společné nabídky vzdělávání a kvalifikačních aktivit s cílem zvýšit využití potenciálu lidských zdrojů v přeshraničním regionu. Celkem zde jsou 3 aktivity:

- přizpůsobení vzdělávacích podmínek/systémů hospodářským a kulturním potřebám společného regionu (uspokojení potřeb trhu práce atd.),
- akce na podporu harmonizace systému odborného vzdělávání k uspokojování potřeb společného trhu práce (např. společné programy na podporu dlouhodobých stáží studentů ve firmách v příhraničních oblastech – „duální vzdělávání“),

- rozvoj a implementace společných systémových opatření a společně implementované programy v oblasti vzdělávání v podobě: studijních plánů a osnov, výměn studentů a pracovníků, výuka cizího jazyku, přípravy základních zásad pro harmonizaci a uznávání kvalifikací a specializovaných dvojstranných odborně vzdělávacích programů.

Cílovou skupinou jsou pak vzdělávací instituce, vysoké školy, orgány veřejné správy, neziskové organizace, komory a sdružení.

Udržitelné sítě a institucionální spolupráce – Čtvrtá poslední prioritní osa si klade za cíl posílení institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných subjektů a účinné veřejné správy. Jedná se taky o podporu právní, správní spolupráci a spolupráci mezi občany a institucemi. Jsou zde celkem 3 aktivity k dosažení tohoto cíle:

- podpora spolupráce obcí, měst a regionů a dalších institucí v rámci veřejného sektoru,
- posílení sítí (zvláště nevládních organizací) na místní/regionální úrovni a podpora potenciálu pro rozšíření spolupráce s jasným přeshraničním přístupem a cíli,
- podpora integrace v malém měřítku, spolupráce mezi občany a institucemi a další místní aktivity zaměřené na soudržnost.

Tato poslední prioritní osa je zejména pro orgány veřejné správy, neziskové organizace, komory a sdružení, vysoké školy, vzdělávací instituce a další.²⁸²⁹

Fond malých projektů

V rámci programu Interreg V-A Rakousko-Česká republika je schválený projekt pro správu Fondu malých projektů – s částkou 5 694 120 Eur – vedoucí partner Silva Nortica. Částka však nemusí být konečná a je platná pro celé programové území programu Interreg V-A Rakousko-Česká republika, obsahuje i výdaje na administraci fondů.

²⁸ ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2017. 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

²⁹ Prioritní osy. *Interreg V-A Česká republika - Rakousko* [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://www.at-cz.eu/cz/o-programu/prioritni-osy>

FMP umožňuje realizovat projekty menšího rozsahu, kdy minimální výše dotace je 3 000 Eur a maximální výše dotace je 20 000 Eur prostředků ERDF. Financování malých projektů je 85 % z prostředků EFRR a 15 % z vlastních prostředků žadatelů, resp. 15 % z vlastních prostředků Správce FMP v Dolním Rakousku.

Dotace FMP jsou zaměřeny na:

- Spolupráce samosprávy, státní správy, obcí, měst a jimi zřizovaných organizací
- Spolupráce zájmových spolků, svazků, sdružení a jiných nestátních neziskových organizací
- Spolupráce sociálních a zdravotnických zařízení a bezpečnostních složek
- Spolupráce vzdělávacích institucí – spolupráce různých typů škol a volnočasových zařízení
- Spolupráce institucí v hospodářské oblasti – pracovní trh, turistika, doprava a mobilita, hospodářské a agrární komory

Spolupráce institucí v oblasti ochrany zdrojů – přírodní a kulturní dědictví, ochrana přírody, vody a klimatu, úspory energií, obnovitelné zdroje energií apod.

4 Zhodnocení Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice

Závěrečná kapitola se bude zabývat zhodnocením a komparací Fondů malých projektů v programech přeshraniční spolupráce v České republice za programové období 2014-2020.

4.1 Srovnání Fondů malých projektů Operačních programů přeshraniční spolupráce v programovém období 2014-2020

Z třetí kapitoly diplomové práce vyplývá, že všech 5 OP PS v České republice má v programovém období svůj FMP. Všechny tyto Fondy malých projektů úspěšně navazují na předchozí programová období. V Tab. 4.1 lze srovnat, jaké jsou finanční alokace jednotlivých OP PS. Největší FMP je alokovan v OP PS Interreg V-A ČR – Polsko. Tento operační program má 6 euroregionů, kteří jsou správci fondu a mají celkem k dispozici 38 457 983 Eur. Nejmenší objem financí FMP se nachází v OP PS Interreg V-A ČR – Rakousko. Konkrétně se jedná o necelých 5,7 mil. Eur.

Tab. 4.1: Alokace finančních prostředků FMP OP PS Interreg V-A za období 2014-2020 (v Eur)

Operační program přeshraniční spolupráce	Programové období 2014-2020
OP PS ČR – Polsko	38 457 983
OP PS ČR – Slovensko	9 013 946
OP PS ČR – Rakousko	5 694 120
OP PS ČR – Sasko	16 225 150
OP PS ČR – Bavorsko	8 179 891

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Avšak, nejsou to jen finanční prostředky těchto FMP, co mají tyto OP přeshraniční spolupráce odlišné. Rozdíly můžeme hledat v oblastech čerpání dotací. Některé OP mají za prioritní osy životní prostředí nebo záchranu kulturního dědictví, jiné zase přeshraniční vzdělávání a výměny zkušenosti na poli studentů nebo pracovníků veřejné správy. Dalším rozdílem je minimální a maximální výše dotací, které může dostat žadatel projektu. Tato částka se pohybuje od 1 000 Eur po 60 000 Eur. Maximální výše projektu pak je dvojnásobek dotace z FMP.

Naopak společným rysem těchto operačních programů přeshraniční spolupráce je maximální výše dotace z ERDF – 85 %. Minimálně 15 % na projekt musí uhradit sám žadatel. Oproti jiným státům česká strana nedostává na projekt i příspěvek ze strany státu. Pro příklad polská strana v tomto období může dostat až 5 % z celého programu jako příspěvek.

4.2 Srovnání finančních prostředků Fondu malých projektů Operačních programů přeshraniční spolupráce za období 2007-2013 a 2014-2020

Tabulka 4.2 srovnává jednotlivé výše finančních prostředků FMP v programech přeshraniční spolupráce za období 2007-2013 a 2014-2020. U 4 OP PS můžeme vidět, že finanční alokace klesla oproti minulému programovacímu období. Hlavním důvodem může být snížení celkové finanční alokace na přeshraniční spolupráci z kohezní politiky EU. Růst finančního balíčku FMP na programové období 2014-2020 lze vidět pouze u přeshraniční spolupráce mezi ČR a Saskem. OP PS Interreg V-A ČR – Polsko má nejvíce vymezený finanční balík na FMP. Nejmenší rozdíl v objemu financí těchto fondů za sledované období připadá na přeshraniční spolupráci mezi Českou republikou a Rakouskem. Zde se oproti předchozímu programovacímu období snížila finanční alokace o zhruba 450 tis. Eur.

Tab. 4.2: Srovnání finančních prostředků FMP OP PS Interreg V-A za období 2007-2013 a 2014-2020 (v Eur)

Operační program přeshraniční spolupráce	Programové období 2007- 2013	Programové období 2014- 2020
OP PS ČR – Polsko	43 891 869	38 457 983
OP PS ČR – Slovensko	9 474 014	9 013 946
OP PS ČR – Rakousko	8 512 000	5 694 120
OP PS ČR – Sasko	9 114 803	16 225 150
OP PS ČR – Bavorsko	9 059 721	8 179 891

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

4.3 Zhodnocení Fondů malých projektů v přeshraniční spolupráci

Fond malých projektů se za poslední programovací období stal nedílnou součástí přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a státy sousedícími. Díky tomuto fondu došlo po roce 2000 k oživení příhraničních oblastí v podobě přeshraniční spolupráce dvou nebo tří sousedících států. Dochází tak k potlačení různých bariér-překážek spolupráce mezi obyvateli na obou stranách hranice. První bariérou, která se těžce potlačuje, jsou historické vztahy. Jedná se hlavně o česko-německé a česko-rakouské pohraničí, jehož vývoj značně ovlivnily události po roce 1945 (odsun německého obyvatelstva a vytvoření širokého vojenského hraničního pásma v období studené války). Další překážkou jsou ekonomické nerovnosti příhraničních regionů nebo administrativně-správní rozdíly spojené s výkonem státní správy a územní samosprávy a nestejná úroveň rozhodovacích pravomocí a kompetencí na úrovni jednotlivých článků, která přináší problémy při vytváření rovnocenných partnerských vztahů mezi orgány a institucemi veřejné správy. K této oblasti se také řadí odlišnost právních systémů i složitost národních legislativ. Rozvíjení kvalitní přeshraniční spolupráce také brání častá neznalost vzájemného jazyka. Jedná se hlavně o německý jazyk. Poslední překážka pak je v oblasti sociální a kulturní. Struktura společnosti a její kultura vypovídají o vyspělosti daného státu a jsou součástí národní identity. Odlišnosti sociálních systémů přeshraničních regionů přináší do přeshraničních vztahů nerovnosti, s nimiž se musí aktéři spolupráce vyrovnávat. Odlišné kulturní zvyklosti se odrážejí v rozdílném vnímání, chování, přístupu a komunikaci jedinců a je proto nutné brát ve vzájemných vztazích ohled na tato specifika.

Na všechny tyto překážky je tady Fond malých projektů, který je zapracován do přeshraniční spolupráce a má za úkol podporovat nové aktivity s dopadem na podporovaná území, aktivity směřující k rozvoji přeshraniční spolupráce a vytváření nových vazeb mezi subjekty, které realizují své aktivity. Malé projekty jsou zaměřeny především na oblast rozvoje mezilidských přeshraničních vztahů, společenských, osvětových a kulturních aktivit. Podporované jsou i malé projekty zaměřené na zlepšení infrastruktury daného území, především z oblasti městské a turistické vybavenosti s přeshraničním dopadem.

Pozitiva a negativa přeshraničních malých projektů

Mezi **Pozitiva** můžeme v tomto fondu malých projektů zařadit pestrou škálu tematických zaměření o podání projektu. Dále je to široká metodická pomoc žadatelům při přípravě, realizaci i ukončení projektu ze strany správce fondu malých projektů. Žádost o dotaci přeshraničních malých projektů nepodléhá žádným velkým složitostem a byrokracií. Velkým úspěchem pak je, že každý euroregion má svůj fond malých projektů, čímž dochází k většímu uspokojení žadatelů. Celková úspěšnost žadatelů se pak pohybuje mezi 70 % a 80 % ukončených projektů v poměru k podaným žádostem a představuje FMP jako vstřícný a přátelský zdroj financování přeshraniční spolupráce.

Naopak mezi **negativa** FMP lze zařadit neexistenci průběžných plateb. To znamená, že žadatel musí projekt ze svých vlastních prostředků 100% předfinancovat a teprve po kontrole závěrečného vyúčtování mu je nárokována dotace. Velký problém pak může nastat při vyplácení dotace euroregionům. Ty jsou vypláceny zpětně v Eurech, což nese velká kurzová rizika. V některých případech tak dochází k vzniku manka, když se na začátku období počítalo s jiným kurzem vůči Euru, než je aktuální stav, za který se dotace vyplácí.

Ačkoliv v programovacím období 2014-2020 došlo ke snížení finanční alokace na FMP, stále je o tento fond velký zájem. A to ve všech Operačních programech přeshraniční spolupráce. Doporučením by mělo být, aby tento specifický nástroj OP byl zařazen i do příštích programovacích období po roce 2020.

5 Závěr

Jedním z rozvojových cílů Evropské unie je podpořit vyvážený a harmonický rozvoj evropského území, a to snížením ekonomických, sociálních a územních disparit mezi členskými státy a regiony za pomoci politiky soudržnosti (kohezní politiky). Pod pojmem „politika soudržnosti“ se rozumí politika, která stojí za stovkami tisíců projektů po celé Evropě financovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu (ESF) a z Fondu soudržnosti. Cílem ekonomické a sociální soudržnosti, který v roce 1986 definoval Jednotný evropský akt, je „snížování rozdílů mezi různými regiony a eliminace zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů“. Hovoříme-li výlučně o vzniku územní spolupráce, datujeme její počátek k roku 1990, kdy byla vyhlášena iniciativa *Interreg*, která zaměřovala svou podporu na přeshraniční spolupráci. Existují 3 typy územní spolupráce – přeshraniční, nadnárodní a meziregionální.

Mezi lety 1991-1993 vzniká první iniciativa *Interreg I*, která se zaměřovala na územní spolupráci. Z počátečních 31 Operačních programů se v právě probíhajícím programovacím období 2014-2020 (*Interreg V*) uskutečňuje 60 programů. Diplomová práce se zabývá Operačním programem Přeshraniční spolupráce *Interreg VA*, který je vymezený na podporu spolupráce neziskových subjektů z území NUTS III. Podmínkou je, aby se podobné subjekty nacházely při společné hranici 2 nebo 3 států. Vzniká také nový formální nástroj – Euroregion. Většinou se jedná o spolupráci na úrovni obcí nebo regionálních organizací. V současné době je v České republice na 13 Euroregionů. Euroregiony se zaměřují na implementaci *Fondu malých projektů* v rámci programů přeshraniční spolupráce. Fond malých projektů (v některých operačních programech přeshraniční spolupráce používán též Fond mikroprojektů) představuje specifický nástroj v Operačních programech přeshraniční spolupráce pro malé projekty, který podporuje nové aktivity s dopadem na podporovaná území, aktivity směřující k rozvoji přeshraniční spolupráce a vytváření nových vazeb mezi subjekty, které realizují své aktivity. Malé projekty jsou zaměřeny především na oblast rozvoje mezilidských přeshraničních vztahů, společenských, osvětových a kulturních aktivit. Podporované jsou i malé projekty zaměřené na zlepšení infrastruktury daného území, především z oblasti městské a turistické vybavenosti s přeshraničním dopadem. Typickým příkladem mohou být výměny studentů, sportovní akce, kulturní akce, přeshraniční setkávání a mnoho dalších.

V úvodu této diplomové práce byla nastolena hypotéza, zda se staly Fondy malých projektů nedílnou součástí přeshraniční spolupráce a zda mají být zakomponovány i do příštích programovacích období po roce 2020. Ověřením této hypotézy bylo dokázáno, že se fondy malých projektů zabudovaly do operačních programů přeshraniční spolupráce. V právě probíhajícím období 2014-2020 je na území České republiky 5 Fondů malých projektů, které jsou zakomponovány v OP PS. Hlavním doporučením pak je, aby tyto fondy malých projektů pokračovaly i v příštích programovacích obdobích. Dalším doporučením může být, aby se jednotlivé euroregiony snažily zvýšit výsledné procento žádostí, které na dotaci z tohoto fondu dosáhlo. A to formou lepší komunikace s žadateli o dotaci nebo školeními, jak správně připravit projekt do FMP. Dále by mohlo dojít k zavedení vyplacení záloh žadatelům projektu, aby nemuseli svůj projekt financovat ze svého a až po úspěšné kontrole dostat nárok na dotaci.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

1. EUROPEAN COMMISSION-DIRECTORATEGENERAL FOR REGIONAL POLICY. *European territorial cooperation: building bridges between people*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 144 s. ISBN 978-92-79-20900-0.
2. TOMŠÍK, Karel. *Vývoj a perspektivy evropského venkova: aspekty konkurenceschopnosti a udržitelného rozvoje v evropském venkovském prostoru v prostředí globalizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, c2009. ISBN 978-80-7357-495-6.
3. WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-138-2.
4. ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2017. 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.
5. ŽIŽKA, Miroslav a kol. *Hospodářský rozvoj regionů: vymezení funkčních regionů, významné socioekonomické faktory, regionální odolnost a inovační intenzita*. Praha: Professional Publishing, 2013. 224 s. ISBN 978-80-7431-131-4.

Internetové zdroje

6. NOVÁK, Ondřej a Vítězslava FRIČOVÁ. Regionální politika. *Euroskop* [online]. [cit. 2018-04-26]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>
7. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Evropské fondy v ČR. Programové období 2007-2013* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 14. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>
8. JENÍČEK, V. a kol. *Vyvážený rozvoj. Na globální a regionální úrovni*. Praha: C. H. Beck, 2010.
9. KUBEŠ, Jan. *Evropská územní spolupráce v regionální politice EU – Vývoj, formy, výhled a kritika* [pdf]. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2014 [cit. 22. 4. 2018]. Dostupné z: http://www.regionalnirozvoj.eu/sites/regionalnirozvoj.eu/files/07_kubes_evropska_uzemni_spoluprace.pdf

10. Evropská unie. Politika. Oblasti politiky, informace a služby [online]. Evropská unie, ©1995-2017. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/glossary/t/transnational-cooperation
11. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Evropské fondy v ČR. Programové období 2007-2013 [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2018 [cit. 12. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Predchozi-programova-obdobi/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/INTERREG-IVC>
12. Council of Europe. Full list. European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities [online]. France, ETS No 106, ©2018 [cit. 8. 4. 2018]. Dostupné z:
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680078b0c>
13. Evropská unie. Úvod do politiky soudržnosti EU pro období 2014-2020 [online]. Evropská komise, 2014 [cit. 12. 4. 2018]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/basic/basic_2014_cs.pdf
14. Association of European Border Regions. Aebr [online]. Gronau, ©2018 cit. [3. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.aebr.eu/en/index.php>
15. Euroregion Silesia. Programy EU. Euroregion-silesia.cz [online]. Euroregion Silesia, 2004-2018, cit. [21. 4. 2018]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-PHARE-CBC-o-programu&open_menu=75
16. Centrum pro regionální rozvoj České republiky. Cíl 3 Evropská územní spolupráce [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj. Praha, ©2018 [cit 12. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/cil-3/o-programu-cil-3/>
17. Fond mikroprojektů v období 2014 – 2020. *Euroregion Silesia* [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil2-fond-mikroprojektu&open_menu=195
18. Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014 - 2020. Interreg V-A Česká republika - Slovensko [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/2014_2020/

19. Přehled. *Interreg V-A Česká republika - Sasko* [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z:
http://www.sn-cz2020.eu/cz/foerdergrundlagen/programminformationen/basisseite_1.jsp
20. Priority. *Interreg V-A Česká republika - Bavorsko* [online]. [cit. 2018-04-25].
Dostupné z: <https://www.by-cz.eu/cz/priority/>
21. Prioritní osy. *Interreg V-A Česká republika - Rakousko* [online]. [cit. 2018-04-25].
Dostupné z: <https://www.at-cz.eu/cz/o-programu/prioritni-osy>
22. PROGRAM SPOLUPRÁCE. Program přeshraniční spolupráce Česká – Svobodný stát Bavorsko. Cíl EÚS 2014-2020 [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z:
https://www.by-cz.eu/fileadmin/user_upload/interreg/dokumente_CZ/Kooperationsprogramm_CZ_2.Version.pdf
23. PROGRAM SPOLUPRÁCE. Program přeshraniční spolupráce Česká – Svobodný stát Sasko. Cíl EÚS 2014-2020 [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: http://www.sn-cz2020.eu/media/cz/de_cs/rechtsgrundlagen/17-12-11_Kooperationsprogramm.pdf
24. PROGRAM SPOLUPRÁCE. Program přeshraniční spolupráce Česká – Slovensko. Cíl EÚS 2014-2020 [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z:
[file:///C:/Users/uzivatel/Downloads/Interreg%20V-A%20SK-CZ\[1\]%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/uzivatel/Downloads/Interreg%20V-A%20SK-CZ[1]%20(1).pdf)
25. PROGRAM SPOLUPRÁCE. Program přeshraniční spolupráce Česká – Polsko. Cíl EÚS 2014-2020 [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z:
[file:///C:/Users/uzivatel/Downloads/programovy-dokument-verze-5%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/uzivatel/Downloads/programovy-dokument-verze-5%20(1).pdf)
26. PROGRAM SPOLUPRÁCE. Program přeshraniční spolupráce Česká – Rakousko. Cíl EÚS 2014-2020 [online]. [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://www.at-cz.eu/cz/o-programu/prioritni-osy>

Seznam zkratk

AEBR	Association of European Border Regions Sdružení (Asociace) evropských příhraničních regionů
ČR	Česká Republika
EPSON	European Spatial Planning Observation Network Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost
ERDF	European Regional Development Fund Evropský fond pro regionální rozvoj
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EUR	Euro
OP	Operační program
OP PS	Operační program přeshraniční spolupráce
PHARE CBC	Poland and Hungary Cross-Border Co-operation Fond pro pomoc Polsku a Maďarsku na transformaci ekonomiky
PO	Právnícká osoba
TACIS	Technical Assistance to the Commonwealth of Independent States Program na podporu technického rozvoje ve státech bývalého Sovětského svazu a v Mongolsku
URBACT	The Urban Development Network Programme for Community structural assistance Program na výměnu a získávání zkušeností mezi městy členských států EU při přípravě a implementaci projektů týkajících se rozvoje měst
VB	Velká Británie
VS	Veřejná správa

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména §35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněno v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše)

V Ostravě dne 27. dubna 2018

.....
Martin Kašovský

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko

Příloha č. 2 – Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko

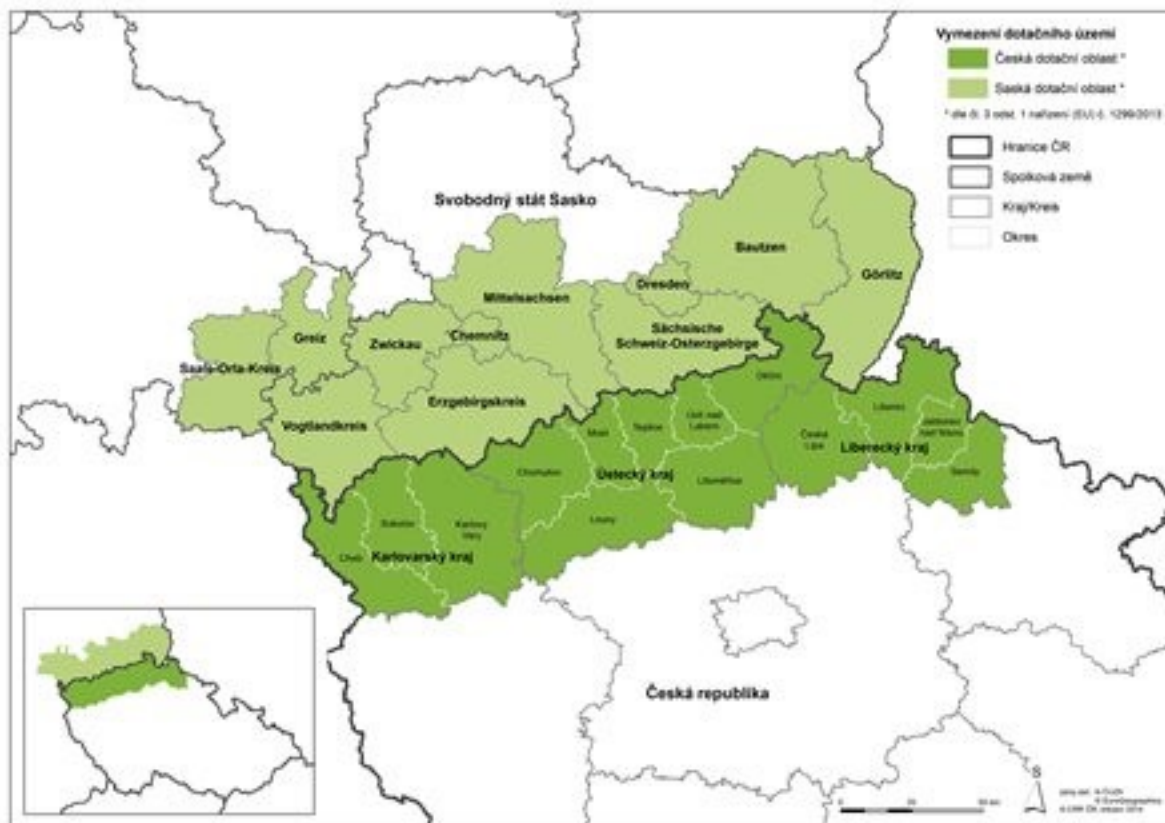
Příloha č. 3 – Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Slovensko

Příloha č. 4 – Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko

Příloha č. 5 – Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko

Přílohy

Příloha č. 1: Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko

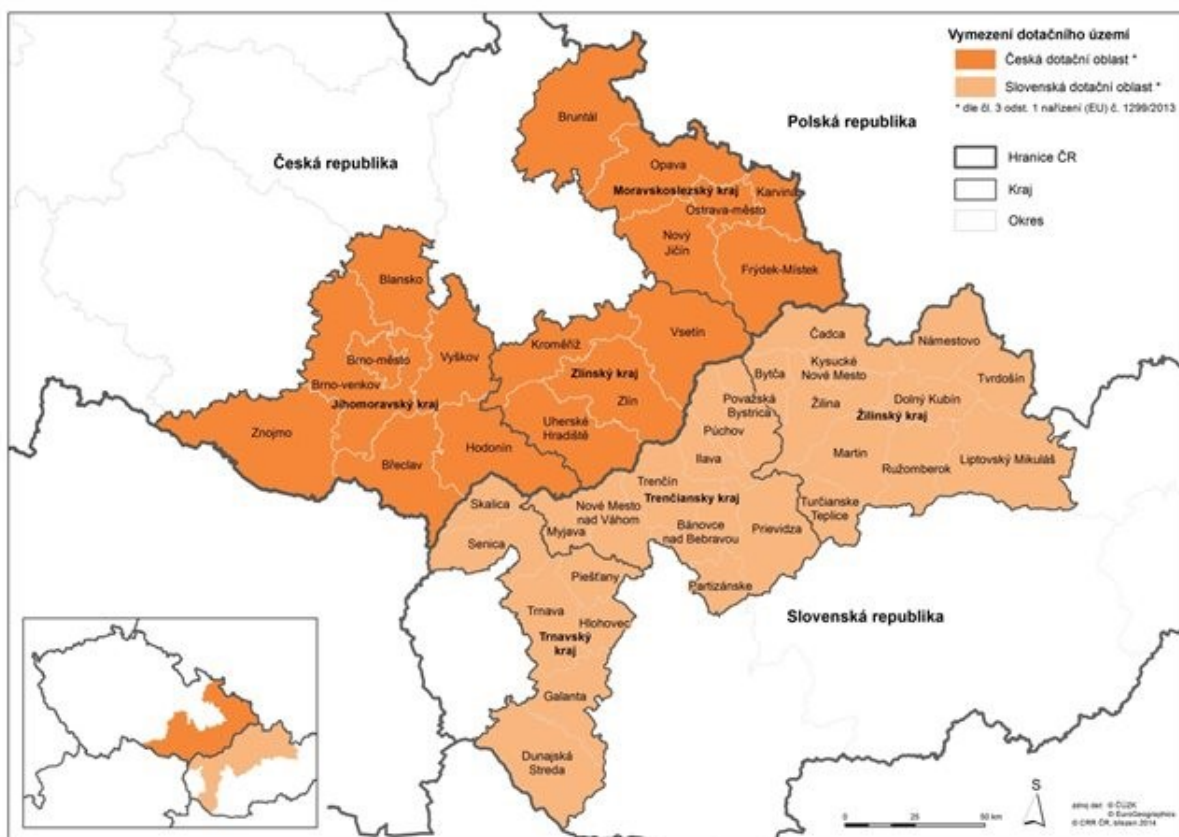
Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj, 2018

Příloha č. 2: Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj, 2018

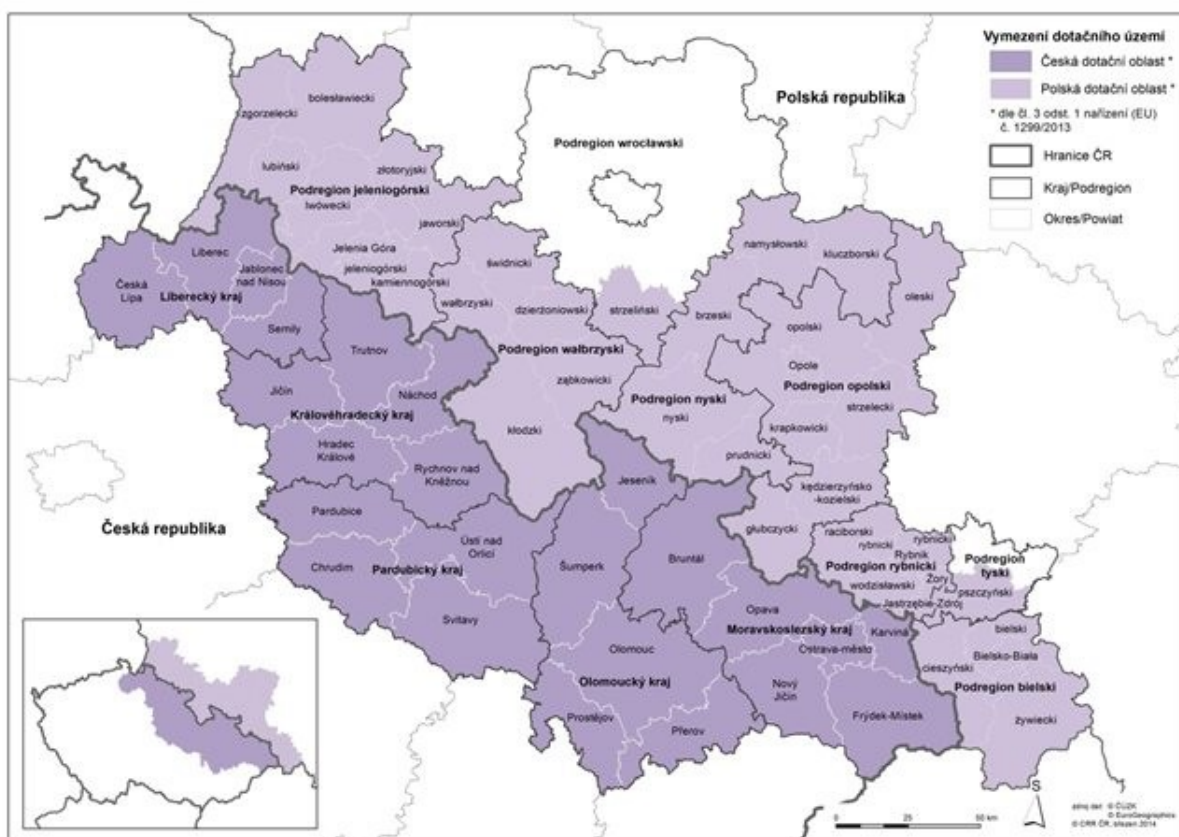
Příloha č. 3: Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Slovensko

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj, 2018

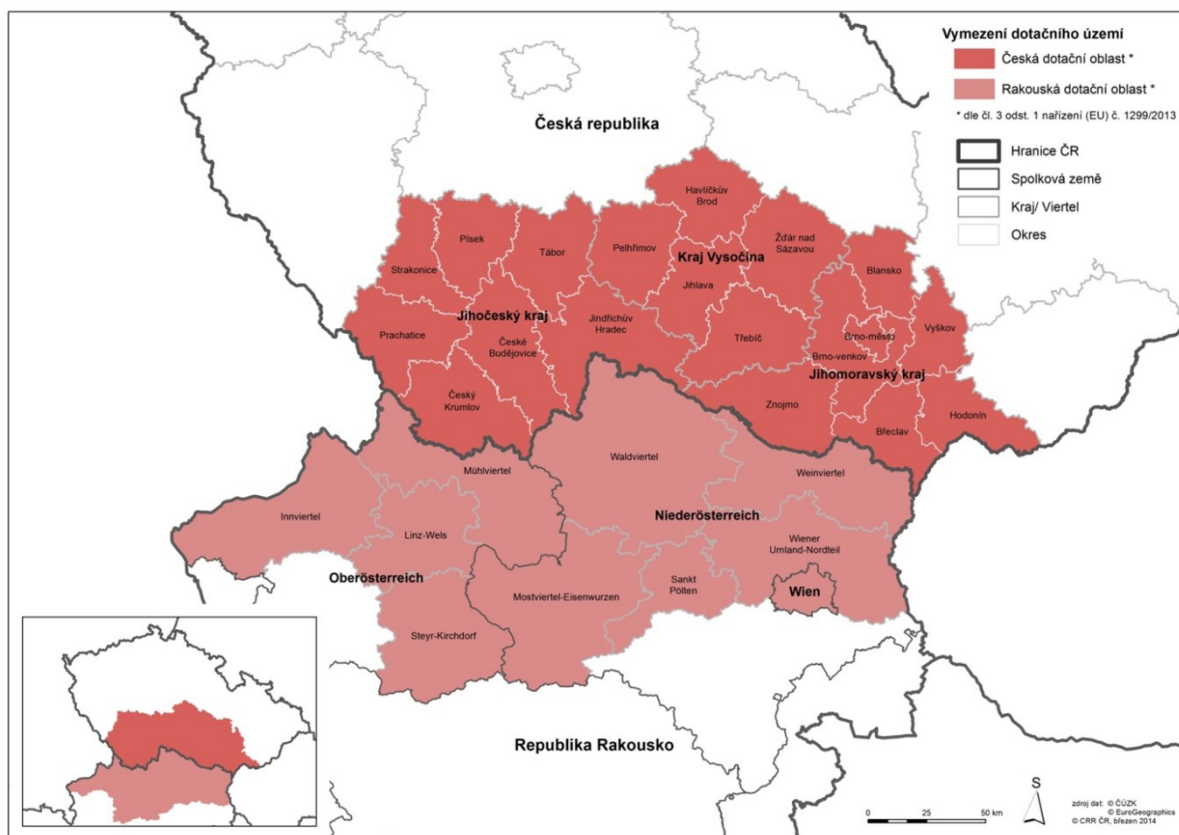

Příloha č. 4: Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj, 2018

Příloha č. 5: Mapa území Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj, 2018